

JAVA-BODE.

NIEUWS-HANDELS-EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1855.

Woensdag 19 December.

N°. 101.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* ..... f 12.50
 " " " *Java* ..... " 15.—
 " " " *Buitenbesittingen* ..... " 17.50
 De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag
 van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentien is... f —.60 duiten voor de *Vijf woorden*.
 Bij eerste of meerdere herhaling —.30 " " " " " "
 Behalve het Zegel voor den Landa.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË,

Den raad van Nederlandsch-Indië gehoord:

Allen die dese sullen sien of hooren lezen Salut! doet te weten:

Dat Hij,

Willende verzekeren de naleving, voor zooveel Nederlandsch-Indië betreft, der in Nederland uitgevaardte wet van 5 Julij 1855 (Nederlandsch staatsblad no. 91.) houdende gedeeltelijke wijziging der bepalingen op de brievenposten, vastgesteld bij de wet van 12 April 1850 (Nederlandsch staatsblad no. 15:)

Lettende op de artikelen 29, 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Met intrekking van de publicatie van 23 Julij 1850 (staatsblad no. 22.) wordt vastgesteld:

a. dat het zoogenaamde seepport, voortaan bedraagt 30 cents of 36 duiten voor elken brief of elk pakket, wegende 15 wigtjes en daar beneden.

b. dat dit port verschuldigd is:

tweemaal	>	>	>	>	50	—	100	>
driemaal	>	>	>	>	100	—	250	>
viermaal	>	>	>	>	250	—	500	>
vijfmaal	>	>	>	>	500	—	750	>
zesmaal	>	>	>	>	750	—	1000	>

en zoo vervolgens elke 250 wigtjes of breuk van 250 wigtjes daarenboven, eenmaal het port meer.

c. dat aan den gezagvoerder der schepen, met welke zoodanige brieven of pakketten worden aangebragt, 10 cents of 12 duiten per stuk worden uitgekeerd.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal dese in het staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst en voor noodig, in de inlandesche en Chinesehe talen worden angeplakt.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge-lage collegien en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving deser de hand sullen houden, zonder oogluiking of aansien des persoons.

Gedaan te Batavia, den 15den December 1855.

DUIJMAER VAN TWIST.

[Staatsblad n°. 80.]

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIË,

Den Raad van Nederlandsch-Indië gehoord:

Allen, die dese sullen sien of hooren lezen, salut! doet te weten:

Dat Hij,

Willende voorzien in eene leemte van het reglement op de administratie der politie en op de civiele en criminele regtervordering in het gouvernement van Macassar, gearresteerd bij publicatie van 17 Julij 1824, staatsblad no. 31a, waarvan de aanvulling dringend gevorderd wordt:

Lettende op de artikelen 21, 24, 29 31 en 33 van het reglement op het beleid der regering van Nederlandsch-Indië;

Heeft goedgevonden en verstaan:

Bij aanvulling van het reglement op de administratie der politie en op de civiele en criminele regtervordering in het gouvernement van Macassar, gearresteerd bij publicatie van 17 Julij 1824, staatsblad no. 31a, te verordenen, dat de secretarissen bij de landraden in de afdelingen van het gouvernement van Celebes en onderhoorigheden en bij den grooten landraad te Macassar, belast zijn met de tenuitvoerlegging der civiele vonnissen door de regbanken geweest, op den voet der resolutie van 31 October 1832 no. 7, staatsblad no. 52.

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal dese in het staatsblad van Nederlandsch-Indië geplaatst en, voor zooveel noodig, in de inlandesche en Chinesehe talen angeplakt worden.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge collegien en ambtenaren, officieren en justiciëren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte naleving deser de hand sullen houden, zonder oogluiking of aansien des persoons.

Gedaan te Batavia, den 15den December 1855.

DUIJMAER VAN TWIST.

De Algemeene Secretaris,

A. PRINS.

Bij Koninklijk besluit van den 13den September 1855 no. 64, is aan *M. J. Lange*, voormaligen agent van het Nederlandsch-

HET HONGAARSCHE KASTEEL (vervolg.)

Beide saten, in gedachten verzonken, een tijd lang naar den in de schemering gehulden tuin te zien, — toen zij achter zich eene stem in zuiver Duitsch de volgende woorden hoorden zeggen: „Ik had nimmer durven hopen, dat lied nog eenmaal in mijn huis, op eene Hongaarsche beide te sullen hooren.“

Verrast en verschrikt sprongen beide op en zagen rond in de zaal, die door het gloeiend avondrood slechts spaarsaam verlicht was, maar zij bespeurden niemand dan Berény.

Bensklaps trad hij echter van den achtergrond voorwaarts, vatte Mangold bij de hand, en zeide met een smartelijken glimlach: „Het verwondert u zeker, dat ik Duitsch spreek, jonge vriend! Het is ook sedert twintig jaren de eerste maal, dat er een Duitsch woord over mijn lippen komt; maar er is een tijd geweest, dat ik om de taal van uw vaderland bijna die van mijn eigen natie vergeten had. Dewijl ik u daarenboven nog eene verklaring schuldig ben, waarom ik uwe landgenooten haat,“ ging hij na een oogenblik zijngens voort, „zal ik u heden avond eenige bijzonderheden van mijn leven verhalen. Gij zijt de eerste, aan wien ik mijn vertrouwen schenken, en zijt ook de eenige blijven. — Etelka zal het verledene later wel te weten komen.“ Met dese woorden gaf hij zijne dochter eenen

Indisch Gouvernement op het eiland Bali, vergunning verleend tot het aannemen en dragen der gouden medaille met het lint, hem door Z. M. den Koning van Denemarken geschonken, wegens bezene diensten aan het museum te Kopenhagen.

Civil Departement.

Benoem:

Tot commiss bij den assistent-resident van Madura, residentie Soerabaya, de klerk, tevens griffier bij den landraad, in de afdeling Ledok (Bagelen) *G. W. Lubardie*.

Militair Departement.

Geplaatst:

Bij het groot militair hospitaal te Weltevreden, de onlangs uit Nederland aangekomen apothecar der 3e klasse *C. F. M. de Grijs*.

Advertentien.

Op daartoe bekomen last wordt door den assistent-resident van Buitenzorg bekend gemaakt, dat de grote postweg van af den 19den paal tot aan de hoofdplaats Buitenzorg, voor het gebruik van karren en boerenwagens, door menschen en paarden getrokken, van af heden is opengesteld; onder opvolging der bepalingen, voorkomende in het staatsblad van 1843 no. 20.

Venduten.

Donderdag 20 December, ten huize van den Chinesees *Tan Gouwthaj*, te Djelakeng, in de Chinesehe kamp.

Vrijdag 21 December, wegens vertrek, ten huize van den betaalmester 1ste klasse van *Mianno*, op Goenoeng-Saharie te Weltevreden, door *B. J. Leon*.

en

te 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuys van *van Slooten, Morgan & Co.*, Zaterdag 22 December, voor 'slands kleeding- en provisiekhuizen.

Maandag 24 December, voor het lokaal der weeskamer, voor rekening van verschillende boedela.

en

te 4 pCt. vendusalaris, voor het commissiehuys van *John Pryce & Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javase Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels: Door de Weeskamer te Samarang: van wijlen *William Lodewijk Amnus*.

Door den Agent der Samarangsche Weeskamer te Kendal (Samarang): *Johan Marcus de Baer*.

Vertrekkende Personen.

G. J. Graichen en familie. — *H. A. Steijn Parob*. — *J. G. A. Kempees*; — *Mev. de wed. T. Geroers*.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 13 tot en met 17 December 1855.

MARINE HOTEL. *J. C. Roloff*, van Tegal. — *H. de Wijn*, van Soerabaya.

JAVA HOTEL. *P. G. Pott*, van Rotterdam. — *Augustus Fisk*, van Melbourne. — *H. F. van Lier*, van de reede — *G. Simson*, van Bombaj. — *E. Vonck*, van Samarang. — *R. Croewell*, van Amsterdam.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *M. Verstage*, van Rotterdam. — *R. Rapp*, van idem. — *J. H. Horn*, Middelburg. — *Wattendorff van Rijn*, van de Kaap. — *S. Spanjaard*, *H. F. Kolk*, van Holland.

Advertentien.

Gehuwd:

J. WOLFF,

ridmeester der O. I. cavallerie,

met

S. C. CLARENBACH.

SALATIGA, 4 December 1855.

(2488)

Eenige kennisgave.

Getrouwd:

PRETUS MARIA VERSTEEGH

met

WILLEMINA FREDRIKA OCKERSE.

SAMARANG, 11 December 1855.

(2448)

Getrouwd:

F. C. A. JEEKEL

met

J. P. SCHOUTEN.

BATAVIA, 11 December 1855.

(2478)

Getrouwd:

H. A. M. OOSTHOEK

met

H. C. HOFFLAND.

POERWAKARTA (KRAWANG), 12 December 1855.

Eenige kennisgave.

(2450)

Bevallen van eene DOCHTER, *C. A. J. Haitink*, van der Huucht.

BATAVIA, 8 December 1855.

(2463)

Bevallen van een dood geboren ZON, *E. Frank*, *Andreas*.

TJIANDOER, 10 December 1855.

Eenige Kennisgave.

(2464)

Op den 6den Augustus overleed in den ouderdom van ruim 42 jaren, na een langdurig, doch geduldig lijden, mijne geliefde echtgenoot *Cornelia Hes*, diep betreurd door mij en mijne eenige dochter.

(2446)

J. H. BOTZEN.

AMSTERDAM, den 10 Augustus 1855.

Heden overleed tot onze droefheid onze geliefde broeder *Johan Carol Loder*.

Namens de Broeders en Zusters,

(2438)

L. C. J. LODEB.

PADANG, den 8 November 1855.

Eenige kennisgave.

Heden overleed tot mijne bittere droefheid mijne geliefde echtgenoot *P. A. Evers*.

(2481)

E. J. EVERS,

geb. van der Beeke *Gravenwald*.

BATAVIA, 30 November 1855.

Na een langdurig lijden overleed op heden mijn geliefde Echtgenoot, *D. Hupez*.

Wed. HUIPEZ, geb. *Ries*.

BATAVIA, den 3 December 1855.

Strekkende dese tot Kennisgave aan Familie en Bekenden.

(2452)

Vendutie

op Donderdag den 20 December 1855,

ten huize van den Chinesees *Tan Gouwthay*, te

Djelakeng in de Chinesehe kamp.

van banken, stoelen, tafels, kasten, spiegels, schil-

wenk, en toen zij zich verwijderd had, begon hij aldus: „Toen ik mijn twintigste jaar bereikt had, werd ik officier bij ons leger, en wel bij een regiment cavallerie, waarvan het volk meerendeels uit Duitschers bestond. Ook onder de officieren waren verscheidene Duitschers en van hen — die Robert Reevelde heette — was spoedig mijn beste vriend. Wij deden te zamen verscheidene veldtogten en stormden dikwijls onder het zingen van het lied, dat gij straks gezongen hebt, onder een digten kogelregen op den vijand in. Nadat de oorlog tusschen Duitschland en Frankrijk geëindigd was, kwam ons regiment in eene vrij aanzienlijke stad, aan de overzijde van den Donau in garnizoen. Hier leerde ik een Duitsch meisje kennen, zoo lief en schoon als ik nog nimmer gezien had. Mijne liefde werd met wederliefde beantwoord en na weinige maanden werd Eugenia mijne gade. Ik sleet vier jaren gelukkig aan hare zijde. Zij schonk mij twee kinderen, Jonas en Etelka, en in ongestoorde vreugde vlood de eene dag na den ander voorbij. In het vijfde jaar van ons huwelijk kwam een Duitscher, die niet zeer jong meer was en Willram heette, als officier bij ons regiment. Deze scheen van het begin af veel vriendschap voor mij te koesteren en kwam dikwijls aan mijn huis. Mijn vriend Reevelde scheen evenwel weinig met mijn nieuwen vriend op te hebben; zelf zag ik dikwijls, dat hij Willram met onverholen wrevel en misnoegen aanstaarde. Spoedig daar-

op meende ik te bespeuren, dat Reevelde mij met eene soort van schuwheid ontweek en toen ik hem eens in de sociëteit, waar wij officieren 's avonds bij elkander kwamen, daarover aansprak, werd hij blijkbaar bedremmeld en zocht zijne verlegenheid achter een gedwongen lachje en geveinsde vrolijkheid te verbergen. Het was nog meer bevredigend, dat ik hem eenige weken later op zeker avond laat uit mijne woning zag komen, en als een gejaagd hert door de half donkere straat zag wegneilen. Er kon geene vergissing van mijne zijde voorgewend worden, daar ik bij het schijnen eener lantaarn zeer duidelijk zijne gestalte, zijn gang en zijn gelaat herkend had. Hij heeft vermoedelijk een mijner huisgenooten op de derde verdieping een bezoek gegeven,“ dacht ik en vergat dit voorval.

„Er zal ongeveer eene maand verloopden zijn geweest, toen Willram mij op zeker avond in de sociëteit met een ernstig gelaat ter zijde trok en mij vroeg, of ik van Reevelde vriendschap en oprechtheid volkomen overtuigd was. Toen ik dit verwonderd met ja beantwoordde, werd een medelijgend lachje op zijn gelaat zichtbaar; hij nam verscheidene papieren uit zijne brievenstasch en zeide: „Lees deze minnebrieven eens, die uwe vrouw en Reevelde elkander geschreven hebben, en zoo gij hem dan nog voor een getrouwden vriend houdt, moet gij een zeer ruim geweten hebben.“

derijen, lampen, houtwerken, diverse zilver- en goudwerken, enz.,

en ten 11 ure, op een Huis en Erf, gelegen in Blok O. 4de deel, sectie III, sub No. 11, bij Chong Kamp (Djelakeng), verponding No. 4098. (2465)

Op de vendutie van Vrijdag 21 dezer, zullen almede worden verkocht:

eene partij haken (Agos Boengoer) kaneel, en

40 stuks fraaie PREANGER PAARDEN, waaronder spannen wagenpaarden en rijdpaarden.

(2505) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

à 4 pCt. Vendusalariis.

Op de Vendutie van Vrijdag zullen worden verkocht diverse lijnwaden, puike hater, een partij gorniezakken min of meer door zee-water beschadigd, 20 vaten azijn, 2000 nog wagens en paarden, enz.

(2469) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Vendutie te Meester Cornelis, Zaterdag 22 December,

voor het Comissiehuys van wijlen H. L. E. Chun, van meubelen, diverse dranken, stolpen, glas en plectwerk, gouden horologien, eenige bijmaterialen, lijnwaden, enz., zoo ook eene partij defecte wagens. (2462)

VENDUTIE op Maandag den 24 December 1855, Voor het commissiehuys van John Pryce & Co.

à 4 pCt. Vendusalariis, van eene partij beschadigde en onbeschadigde lijnwaden, 18 vaten rode wijn, 38 vaten afgetapt haantjes bier, amerikaansche wipstoelen, hang en tafel lampen, eene partij hooi, manilla sigaren No. 2, pas aangebragt, Goud- en Zilverwerken, enz., ent.

en ten 11 ure precies, a 1% vendusalariis, van 10 aandeelem in de Javasche Bank, 4 Gouvernements obligatiën groot f 500, — ieder, rentende 4 1/2% op 10 staafjes Goud wegende circa 140 reaal. (2480)

Op de vendutie van Maandag den 24 Dec. 1855, zal alsnog worden verkocht:

eene factuur glaswerk, en eene factuur patent, zeep en aardolie, zeep, kaarsen, sponsen, spijkers, borstelwerk, chocolade, confituren, etc., etc.

(2431) JOHN PRYCE & Co.

Op de vendutie van Maandag den 24 Dec. 1855, zullen alsnog worden verkocht:

Lf 1 4 7, 12/13, 9 kisten, 90,000 manilla sigaren No. 2 van 30 4 1/2 44. 1854.

(2510) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie van Maandag den 24 December zullen alsnog worden verkocht:

3 FRAAIJE SIDNEY PAARDEN, pas aangebragt en bij de ondergeteekenden te bezigtigen.

(2509) JOHN PRYCE & Co.

Op den 27 December e.k. zal publieke Verkoopning worden gehouden te Garoet, ingevolge annonce No. 1189, vermeld in den Java-Bode, d.d. 14 November, No. 91. Bij die verkoopning zullen tevens gevoegd worden wagen- en bendituigen en andere harnachementen. (2447)

Ik rukte hem de papieren uit de hand en durfde nauwelijks mijne ogen gelouven; het was het schrift van Reeveld en van Eugenia! maar neen, zoo schandelijk kon ik onmogelijk misleid worden door hen, op wier getrouwheid ik huzen van gebouwd hebben en het kwam mij ongeoorloofd voor, hen enkel op grond van eenige vollen beschreven papier te veroordeelen. Daarom antwoordde ik, toen de eerste verbazing voorbij was, met gedwongen bedaardheid: Daardoor laat ik mij nog niet tot twijfel aan de oprechtheid van Reeveld bewegen, mijn vriend! Het schrift kan nagemaakt worden; en daarom... zoo lang gij mij geene betere bewijzen kunt leveren, blijf ik bij dat denkbeeld.

Welnu, als gij dan volstrekt den gehoornden Siegfried spelen wilt, Bereny? riep William overluid lagchende, terwijl hij de brieven weder in zijn zak stak, is het mij goed; maar wilt gij de moeite nemen naar het huis van den boschwachter te rijden, dan kunt gij daar den ruitmeester Reeveld vinden, terwijl hij met uwe Eugenia juist een aangenaam hordersuurtje doorbrengt.

Ik zag het vertrek rond; alle officieren waren tegevoerdig behalve Reeveld. Zonder een enkel woord te antwoorden, verliet ik het vertrek en snelde naar huis. Mijne vrouw was nergens te vinden. Met een koortsig brein rilde ik naar den stal, haalde er mijn paard uit, en reed half bewusteloos naar de boschwachters woning. Daar gekomen, bond ik mijn

paard aan eenen boom en stormde in huis. Toen ik de deur van het eerste vertrek opende, trad Eugenia mij te gemoet. Op het zien van mij beving haar een hevige schrik en doodbleek stamelde zij: Om Gods wil, Andreas! hoe komt gij hier?

Dat moét ik u wel vragen, zeide ik tandenknaarsende, terwijl ik mijne wilde met geweld betingelde. Is Reeveld hier of is hij er geweest? barstte ik na een korte poos los, toen ik mijne bedaardheid eenigermate herkregen had.

Ja, hij is hier geweest, antwoordde zij na eenig dralen met eene siddrende stem, terwijl zij angstig het vertrek rondzag.

Ik wist van woede niet wat ik beginnen zou en ging met groote schreden op en neder. Het was mij als of mijn hart door een steeds groeter wordend vuur gezengd en verteerd werd. Doch hoe meer mijne zernij en droefheid toenam, des te bedaarder werd Eugenia, en eindelijk zeide zij lagchende: Mag men dan niet eens met menschen, die onze vrienden zijn, een uurtje vrolijk doorbrengen, lieve Andreas!

Deze woorden vertoonden mij diermate, dat ik, zonder een woord te antwoorden, mijne vrouw den rug toeerde en van daar rilde. Het besluit, de trouwloze gade nimmer weder te willen zien, was onherroepelijk genomen. Te huis gekomen, liet ik terstond door mijnnen rijknecht de noodigste dingen bij elkander pakken

en mijn beste paard zadelen. Nadat ik eenige regels aan Eugenia geschreven had, waarin ik voor altijd afscheide van haar nam, ging ik nu eens in het vertrek, waar mijne kinderen sliepen. Zij sluimerden zoo zacht en wisten niet, welke vreeselijke smart in mijnen boezem woedde. Ik zou volgaarne mijn leven er voor opgeofferd hebben, zoo het mij mogelijk geweest ware, het verschrikkelijke lot, dat mij getroffen had, te vermijden.

Toen de nachtwacht elf ure riep, het was juist het uur, waarop ik anders vrolijk uit het gezelschap mijner kameraden in de armen mijner wachtende gade plag te komen, reed ik zwijsend, met onuitsprekelyke smart in mijn gemoed, in het hulle van den nacht de poort uit.

Ik begaf mij naar Weenen en vroeg mijn outslag, met het voornemen om naar Griekenland te gaan en daar in de gelederen der Grieken tegen de Turken te vechten. Zoodra ik mijn outslag had, schreef ik mijne trouwelooze gade, dat ik mij van haar wilde doen scheiden, en gaf haar de noodige bewijzen om het grootste van mijn jaarlijksch inkomen te kunnen ontvangen. Wervwaarts ik mij begaf, deelde ik echter haar, noch mijnen vader, noch de overige bloedverwanten mede. Zelfs voor mijnne voormalige kameraden zweeg ik mijn voornemen, het kwam mij voor, dat mijnne verbeest was en slechts door eene reeks van

Vendutie te Tjiandjoer.

De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat op den 28 en 29 December aanstaande, wegens vertrek van den heer B. B. Crone, vendutie zal worden gehouden van zijnen netten en wel onderhouden inboedel, bestaande in: meubels, spiegels, schilderijen, fraaie paarden, waaronder race Sydney, goed te rieden, wagen- en rijdpaarden, een dimes rijdpaard en een span Batakpaarden, koeijen, wagens, zitverwerken, eetserviezen, dranken en provisiën, jagtgeweren, zadels, tuigen, gereedschappen en wat verder te vermelden zal worden gebragt. Op Vrijdag zullen verkocht worden, de paarden, wagens, koeijen, zadels en tuigen enz., en Zaterdag het meubilair.

De Vendumeester van Tjiandjoer, L. BOSCH. (2440) TJIANDJOER, den 12 December 1855.

De ondergeteekende heeft in commissie ontvangen, à contant te verkoopen:

Beste qualiteit Klapper olie. Pure Witte Suiker, in kleine kranjangs, voor huiselijk gebruik.

(2508) J. BROWN.

Meel in blik. Vermisellie en Macaronie in kistjes.

(2483) DORT, Tagul.

CHAMA, LAUGIER & ESMIOL, belasten zich voortdurend met het arrangeren van

Dejeuners, Dinners en Soupers, alsmede allerlei soorten van afzonderlijke bestellingen, het gereed maken van enkele Schotels, divers Gebak, enz. enz.

Zij bevelen zich hiertoe bijzonder aan en vertrouwen door de bij hen arbeidende Hollandsehe en Fransche koks, alsmede een Hollandschen pasteibakker in de gelegenheid te zijn hunne begunstigers in de hoogste mate te zullen kunnen voldoen.

Onder het toezigt van een hunner kan des gevorderd de bediening aan tafel plaats vinden, terwijl het benoedigde Tafel- en Servetgoed mede hinnerzijds kan worden verstrekt.

Eerstdaags zullen volledige lijsten van al de verschillende Schotels, Tusschenschotels en Dessertschotels verkrijgbaar zijn bij

(2485) CHAMA, LAUGIER & ESMIOL.

La Sousignée a l'honneur de prévenir qu'elle a reçu de jolies cravaches pour dames et messieurs, des cannes, des épérons de Buoltz à Paris, brosses à cheveux à barbe, petits lacets et glands d'or, grandes boucles dorées, bagues d'alliance, ometettes de soie.

(2489) M. JANET.

Engelsche Hang- en Tafel-Lampen en Zadelen tot zeer billijke prijzen bij

(2501) ABEELN, DENNISON & Co.

MANTLA SIGAREN N° 2, à f 38,— à contant bij

(2502) ABEELN, DENNISON & Co.

J. SCHMIDT, Kleermaker op Moleenvliet, Rotterdamsch Hotel,

heeft de eer te berigten, dat hij pas heeft ontvangen verscheidene goederen, als: Parfumeriën, Borstels, Hoeden, Kousen en vele Stoffen van Nouveaute.

(2454)

Verkrijgbaar: Versche Stokvisch en Zoetemelksche Kaas,

(2439) bij W. KULPERS, Passer Schip.

BRANDHOUT ten dienste voor Schepen, te verkrijgen bij den scheepsleverancier

(2444) J. F. TENTEE.

S. B. VAN KLEEFF & CO., Passer Pisang.

Aangebragt met het Nederlandsche schip Minister Pahud, kapt. Pfeil: 200 vaatjes Boter, 200 Zoetemelksche Kazen, 408 Edammer Kazen, 100 Haumen, 50 Saucys de Bologne, 50 manden Selterswater. (2442) Tot civiele prijzen verkrijgbaar.

S. B. VAN KLEEFF & CO., Passer Pisang.

Ontvangen eene partij exquisite Rhijnwijn: Hochheimer, Niersteiner, Marcobrunner, Rudesheimer. (2443)

De nieuwe firma Oger freres hebben de eer hunnen begunstigers te berigten, dat zij per Fransch schip *Alphonse Nicolas Cesara*, direct van Parijs ontvangen hebben, eene factuur heeren mode-artikelen naar den laatsten smaak, als: zijde en cachemieren stoffen voor vesten en paletots, lakens, satijn de laine, en haute nouveauté voor pantalons en paletots, effen piqué en geborduurde vesten, zwarte satijnen d'assisen en witte geborduurde cols, costumehoeden, degenen en borduursel voor H.B. ambtenaren, W knopen laatst model, en een groot assortiment fantasiehoeden in verschillende kleuren, jagtpelzen, geborduurde en effen fluweelen mutsen, glaz en zijden handschoenen, goud- en zilver galon (2461)

Met het Engelsche schip William Frederick, is door de Ondergeteekenden ontvangen:

Pate de Jujubes, in flesschen. Peppermint pipes en Lozenges. Ipecacuanha lozenges. Telescope Eucema Sijringes met elastique huizen en andere. Refined Liquirice. Essence of Ginger, 1th quality Tabor's werk inkt in doosjes en Walden's marking inkt, without preparation. Essence of Peppermint. Eau de Luce. English glass Syringes (male). Murray's Liquid Magnesia. Woodhouse's Balsam of spermaceti. Rowland's Odontó en Rowland's Macassar oil, en vele andere artikelen, allen tot zeer billijke prijzen verkrijgbaar.

Wm. SPECHT GRUJP, Rijswijks Apothek.

(2427) C. J. VLAMINGH KIEBERT, Stads Apothek.

Bij de Ondergeteekenden zijn voortdurend verkrijgbaar soorten van wagens en bendies, lijne bendijas, sowa, dimes zadels.

(2470) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Dépôt van geraffineerde Suiker bij VAUPEL & Co.

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker uit de raffinaderij van den heer H. Mac Gillavry, nabij Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelfde tegen f 8,— contant per mandjes van 1/2 picol. N° 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(2317) VAUPEL & Co.

Théâtre Français de Batavia.

Direction de **MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.**

Vendredi, 21 Decembre 1855.

Abonnement Suspendu.

OTHELLO

ou

le Maure de Venise,

Grand Opéra en 4 Actes, Musique du Maestro Rossini.

PRIX DES PLACES :

- Messieurs les Abonnés du Théâtre **f 4**
- Mesdames les Abonnées **» 3**
- Une Personne non abonnée. **» 5**
- Messieurs les Officiers abonnés **» 2**
- Les Enfants au-dessous de 10 ans **» 2**

Messieurs les Abonnés qui désireraient conserver leurs places, sont priés de le faire savoir au bureau de la Direction, la veille de la représentation, où l'on pourra également retirer des places et prendre des billets à l'avance.

L'on trouvera à la Direction ainsi qu'au Contrôle du Théâtre la Brochure de Othello au prix f 1.

Le Spectacle commencera à **Sept heures précises.** (2498)

Allsopp's Bier, getapt en onafgetapt.
Madera No. 1.

Frausche Roode Wijn.

Bij **VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.** (2471)

TE KOOP GEVRAAGD

Twee Huizen in de nabijheid van het Koningsplein.

Adres **A. PUBLON, qq.**
Architect, Goenoeng Saharie. (2479)

TE KOOP Een Billard Tafel, op nieuw bekleed met toebehooren. Te bevragen bij **J. GREEFKEN,** te Cheribon. (2482)

TE HUUR Een Huis met planken vloer, aan den nieuwen weg, met primo Januarij te aanvaarden. Te bevragen bij **G. INGRAM, Koningsplein.** (2484)

TE HUUR om met 10 Januarij e. k. te aanvaarden, het door wijlen de weduwe Legaigneur bewoonde Huis en erf op Rijswijk. Te bevragen ten huize zelve of bij **METZENDORFF, WILMANS & Co.** (2477)

De laatste ontbonden firma **Langier & Esnitol** verzoeken hunne Debiteuren beleefdijk, het achterstallige voor of met het einde dezes jaars te willen aanzuiveren. **December 1855.** (2486)

f 10.000

op eerste verband, te bekomen bij **B. VAN LEEUWEN & Co.** (2449)

dappere daden kon hersteld worden. Quitschland was mij zoo hatelijk geworden, dat ik ruimer adem haalde, toen ik dezelfs grenzen achter den rug had. De zaak der Grieken vond in mij een hard overvloedig verdedigers. Ik nam aan vele gevechten deel, maar nergens kon ik den dood vinden.

In het tweede jaar van mijn verblijf in Griekenland bracht een Duitsch officier, die in de belegeringen der tot den dood voor de vrijheid van hun vaderland strijdende Grieken wilde dienst nemen, mij een brief van Reeveld, wien door een of ander toeval zekerlijk mijn reisplan was ter ooren gekomen. Ik wierp zijnen brief bijgevoegd in het vuur. Zes maanden later kreeg ik nog een brief van Reeveld, waarin tevens eenen van Eugenia. De verhandelde brieven, zonder gelezen te hebben, ik vreesde de pas geheele wondde weder open te rijten.

Toen ik na het einde van den Grieksch-vrijheidsoorlog in mijn vaderland terug kwam, vond ik mijnen vader niet meer in leven. Ik was erigenaam zijner gnederen en besluit, hier op de eenzame heide in de diepste afzondering mijn leven te slijten. Eugenia mijne ontrouwe gade, was ook gestorven, en toen ik op zekeren avond juist den 11den, waarin mijne te Presburg wonende zuster mij haren dood meldde en vroeg, of ik mijne kinderen bij mij wilde nemen, trad de laatste tot mijne groote verrassing eensklaps de ka-

De Ondergeteekende zal de eer hebben, met toestemming van den Resident **op Maandag aanstaande,** een Tweede en Laatste **Vocaal en Instrumentaal CONCERT** te geven, onder de medewerking van de **Maatschappij van Toonkunst.**

- PROGRAMMA.**
- Eerste Deel. Musique Classique.**
- Ouverture "Zauberflöte" MOZART.
  - "Batavia" Andante en Rondo voor de Turkophonni, gecomponeerd en uitgevoerd door den Concertgever.
  - Op verzoek: "Stances à l'Éternité" DELSARTE, uitgevoerd door den heer St. Denis.
  - Fantaisie caprice..... VIEUXTEMPS, uitgevoerd door den heer Calmer.
- Tweede Deel. Musique Romantique.**
- Op verzoek: Ouverture "l'Etoile du Nord" MEYERBEER.
  - "Le vieux Soldat de l'Empire" MASSINI, uitgevoerd door den heer St. Denis.
  - Ouverture de "Guillaume Tell" LISZT, uitgevoerd door den heer Rijkmans.
  - Concerto Romantique pour Turko-phonie, uitgevoerd en gecomponeerd door den Concertgever.
  - Nocturne à deux voix: "Vers les rives de France" H. MONPOU, uitgevoerd door de Concertgever en den heer St. Denis.

- Derde Deel. Musique Comique.**
- Imitation du Scottish Bagpipe. (Doodelzak), uitgevoerd door den Concertgever.
  - Air du Café, "Le Tambour Major" A. THOMAS, uitgevoerd door C. G. d'A.
  - Introduction et Caprice Valsant, gecomponeerd en uitgevoerd door den Hr. CALMER.

MACEDOINE,

Fantaisie sur des Airs Nationaux, voor Clarinet, uitgevoerd door den Concertgever. **Aanvang des avonds ten 7 1/2 ure precies.** Billetten zijn van heden af te verkrijgen bij de heeren H. M. van Dorp, in de Stad, F. Bourret, op Noordwijk, Mlle Janet en bij den ondergeteekende in het Hotel der Nederlanden.

H. M. geabonneerden die voor dit Concert hunne plaatsen wenschen te behouden, worden beleefd verzocht daar van kennis te geven aan het Bureau van het Theat. op Zondag, van des morgens 8 tot 10 ure.

Entrée voor een Heer f 5. Eene Dame f 5. Een Officier tot en met den rang van Kapitein f 3. Een Kind f 2. **ALI BEN SOU ALLE.** (2507)

In het laatst dezer maand, den dag nader te bepalen zullen ten kantore van den ondergeteekenden notaris, publiek worden verpacht de inkomsten van de Koffijteelt op de landen Tjieseroba en klein Pondok Gedé, gelegen in de assistent-residentie Buitenzorg. **A. F. LENS.** **BATAVIA, 13 Decembar 1855.** (2473)

Met referre tot de annonce van 5 Januarij 1855 van den heer J. F. J. Karthaus, maakt de ondergeteekende bekend dat na 1 Januarij 1856 alle achterstallige Debiteuren van voornbbidden heer in regten zullen worden vervolgd. **De Gemagtigde ad lites,** **Mr. C. SANDENBERGH MATHIESSEN,** **Advocaat en Procureur te Soerabaya.** (2494)

Wordt Gevraagd f 60.000 op eerste verband. Adres XZ, bij **H. M. VAN DORP.** (2453)

mer binnen met mijne kinderen aan de hand. Nadat de eerste vriende voorbij was, verhaalde mijne zuster mij dat zij mijne stervende wilschik bevestigde in geval ik niet uit Griekenland terug kwam, mijne kinderen tot zich te zullen nemen. Eugenia had met steeds toenemend verlichten klederen dat, ja, ieder uur op mijne terugkomst gewacht en was dikwijls der wanhoop nabij geweest. Kort voor haren dood had zij zich plotseling nog eens obergerigt en met bittere stemme blijmoedig geroepen: "Ja, hij heeft mij verhoord, gesehonden; nu kan ik gerust sterven." Dan mijne zuster dit op de vergeving van God toepaste, en het herotw en de dood van Eugenia mijnen angst gekdesterden toorn ontwerpen hadden. Verweegte van de eerstgenoemde zorgvuldig de ware reden mijner langdurige afwezigheid. Het was mij sedert dien tijd ook telkens, als of ik met Eugenia verzoend was, en dikwijls ben ik heimelijk in het midden van den nacht, wanneer alles rondom mij slap en de maande onmetelijke heide met haar vlecht licht bestraalde, maar haar graf begaan, dat daar ghids op het dorpskerklof is, heb daar voor haar gebeden. Maar heb was mij onure gelijk mijnen haat tegen de Duitschers geheel van mijn hart te verbannen. Zee dikwijls ik een Duitsch woord hoorde spreken, meende ik Reeveld en Willram voor mij te zien, terwijl zij mij spottend toelachten.

Een van hen moet een schurk zijn; ik zou erjaren

129ste Frankforter Staats-Loterij. gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan de Main. **Kapitaal: Een Millioen 828,450 Gulden,** bestaande uit 26000 Loten met 13600 Prijzen en 11 Premiën. De hoogste Prijzen zijn: f 200.000, f 100.000, f 50.000, f 25.000, f 20.000, f 15.000, f 12.000, f 10.000, f 8.000, f 4.000, f 3.000, f 2.000, f 1.000, enz., enz.

Plannen en Loten voor deze welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af door ons verkrijgbaar gesteld bij de Heeren van Haren Noman & Kolff, te Batavia en Samarang. Men wordt ten vriendelijkste verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De ondergeteekenden waarborgen eené zorgvuldige en dadelijke toezending der Lijsten van elke Trekking, en mennegelezen zijn genomen geworden om eené onmiddelijke betaling der gewonnenen Prijzen aan de belanghebbenden op Java te verzekeren.

MORIZ STIEBEL ZONEN, Bankiers en aangestelde Gouvernements Kollektors, Frankfort a/M. **Prijs der Loten.** Een geheel Lot f 120. Een Half Lot f 60. Een Kwart Lot f 30. Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten: 4 geheele of 8 halve of 16 kwarter loten kosten slechts f 450. 10 geheele of 20 halve of 40 kwarter loten kosten slechts f 1100. (2311)

Nederlandsche Staats-Loterij, bestaande in 20000 loten met 10000 prijzen en 2 premiën. — **Kapitaal f 900000.** Heele en halve loten zullen bidden kort a f 100.— en f 50.— rec. verkrijgbaar zijn bij den boekhandelaar H. M. van Dorp te Batavia, aan wien men zijne bestellingen te doen toekomen. Plannen dezer loterij zijn op aanvragen bij hetzelfde kantoor te bekomen. (2411)

129ste Frankforter Staats-Loterij gewaarborgd en geautoriseerd door het Gouvernement der Vrije Stad Frankfort aan den Main. **KAPITAAL: Een Millioen 828,450 Guld.** bestaande uit 26.000 Loten met 13.600 Prijzen en 11 Premiën. De hoogste kansen zijn: f 200.000, f 150.000, f 120.000, f 115.000, f 112.000, f 110.000, f 105.000, f 104.000, f 100.000, f 80.000, f 60.000, f 40.000, enz., enz.

Plannen en Loten voor dese welbekende en voordeelige Loterij, zijn van heden af te bekomen door tusschenkomst van den heer **H. M. VAN DORP,** te Batavia. Men wordt verzocht vroegtijdig genoeg zijne bestellingen te doen toekomen, ten einde spoedig in het bezit der Loten te geraken. De Lijsten van elke trekking worden terstond per Mail afgezonden, terwijl tevens geremittieerd wordt voor de verhaalde gewonnenen prijzen. (2412)

SCHWARZSCHILD-SONS, Bankiers en aangestelde Gouvernements Collecteurs, Frankfort a/M. **Prijs der Loten:** Een geheel Lot f 120. Een half Lot f 60. Een kwart Lot f 30. Voordeelen worden genoten bij het nemen van meerdere Loten: 4 geheele of 8 halve of 16 kwart Loten kosten slechts f 450. 10 geheele of 20 halve of 40 kwart Loten kosten slechts f 1100. (Wordt vervolgd.)

van mijn leven voor hebben willen geven, zoo iemand mij geget had: "Reeveld is onschuldig," maar hoe ik ook uitgevroscht en nagedacht heb, ik heb niet het geringste ter zijner verontschuldiging kunnen vinden. Dat ik zijne beide brieven, zonder ze te openen verbrand heb, heeft mij dikwijls heimelijk gespeten.

Dus zult gij het nu gemakkelijk te verklaren vinden, mijn jonge vriend, gij als de eerste na eene korte poos voort, waarom ik bij onze eerste ontmoeting koeler en onvriendelijker tegen u, als Duitscher, was dan ik tegen ieder ander zou geweest zijn. Ieder woude, dat gij sprakte: de toon uwer stem, uwe houding, uw blond hair alles herinnerde mij aan mijnen verraderlijken vriend, ja, het kostte mij veel zelfopoffering uwe vriendelijke hulp voor mij en mijne dochter aan te nemen en het dankbaarheid te beantwoorden.

128ste FRANKORTER LOTERIJ. Zesde Klasse.

Nog eenige Halve en Kwart Loten voorhanden zijnde, zullen die tot de aankomst der Mail van November à f 25 en f 15 te bekomen zijn.

De Hooge Prijzen dezer klasse zijn nog niet getrokken.

BATAVIA, 8 December 1855.

(2388) H. M. VAN DORP.

NB. Aanvragen voor Loten in de 128ste Frankorter Loterij gelieve men ten spoedigste in te zenden.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY. Opgericht in 1836

Voor Brand- en Levensverzekeringen.
Kapitaal £ 1,250,000 Sterling.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten van voornoemde Maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter Verzekering gevolg te geven.

(2017) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 5 September 1855.

NORTHERN ASSURANCE COMPANY. Established 1836

For Fire and Life Assurances.
Capital £ 1,250,000 Sterling.

The undersigned have been appointed Agents for Java and the surrounding Dutch Possessions, and are now prepared to receive applications for Insurance.

(2016) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 5th September 1855.

Met primo Januarij 1856,

zal de Ondergeteekende een tweede Teko openen van PROVISIEN en DRANKEN, in het huis, vroeger bewoond door wijlen mevrouw Peroline, op Rijswijk. De Teko zal even als op Passer Pisang steeds van bovengenoemde artikelen ten raimste voorzien zijn tot uiterst billijke prijzen.

(2480) S. B. VAN KLEEFF.

Eene gouvernante, in de Hollandsche, Fransche en Engelsche talen gesproken, neerd, zich in Europa bevindende, wenscht zich als soodanig op Java geplaatst te zien. Informatien te bekomen met franco brieven onder letter F. bij de boekhandelaars *Oliphant & Co.* te Samarang. (2487)

ALGEMEENE BEKINDMAKING.

De in de *Javasche Courant* aangekondigde verkoop van een groot aantal Dames Handwerken en Voorwerpen van Smaak, voor vastgestelde prijzen, à oontant, zal worden voortgezet ten huize van Mevrouw de Weduwe King, op Tana-Abang, van Maandag den 17den tot Zaterdag den 22sten December 1855, des avonds van seven tot negen ure.

Geneeschap van In- en Uitwendige Zending,
(2472) J. G. G. BIERHAUS, President.

De commissie voor de Tentoonstelling en Loterij van Dames Handwerken en Voorwerpen van Smaak, ten behoeve van den opbouw der Hervormde Kerk te Pasoeroean, geeft bij deze haar leedwezen te kennen, dat ten gevolge van de niet tijdige terug ontvangst der Intekeningslijsten van elders, de op den 20sten November jl. aangekondigde Tentoonstelling en Verloting geen voortgang heeft kunnen hebben, en maakt wijders bekend, dat alsnu definitief is vastgesteld:

1°. De Tentoonstelling, op den avond van Woensdag den 19den, en
2°. De Verloting, op den avond van Donderdag den 20sten dezer maand, in het local der sociëteit de Harmonie, alhier.

PASOROEAN, den 8 December 1855.

(2448) P. L. DE GAAY FORTMAN.
S. VAN DEVENTER, JSr.
G. J. GRAICHEN.
H. CALICHER.

DANIDOT verzoekt eene plaatsing als Opzicner op een land.

(2441) Adres bij OUDART, Rijtuigmaker, Batavia.

De Ondergeteekende brengt hiernede ter kennis van het Handels publiek, dat hij te Padang heeft opgericht een algemeen Handels Commissiechuis.

(2400) WILLIAM TOWNSEND.
PADANG, 1st December 1855.

KOST EN INWONING

(2497) bij J. E. DE LOOPER, Brandt.

KANTOOR-ALMANAK voor 1856,

Gedrukt in vier Kleuren.

Opgeplakt f 2. Onopgeplakt f 1.

En heden verkrijgbaar à f 2:

ZAK-ALMANAK

Voor 1856.

(2370) W. BRUINING.

Mede verkrijgbaar bij M. Blok te Cheribon.

Boekhandel Lange & Co. Nederlandsch Indische ZAKALMANAK, 1856.

f 2.

KANTOORALMANAK,

Opgeplakt f 1. Idem Onopgeplakt 0,60.

Zakalmanak en onopgeplakte Kantooralmanak te zamen franco per post f 3.

Aanvragen franco, (2211)

Boekhandel Van Haren Noman & Kolff. F. BUNGENER.

- I. Un sermon sous Louis XIV, 1 vol.
- II. Trois sermons sous Louis XV, 3 vol.
- III. Voltaire et son temps, 2 vol.
- IV. Julien ou la fin d'un siècle, 4 vol.

De werken te zamen ad f 24.

Benevens de nieuwste Fransche en Hollandsche roman-lectuur voor leesgezelschappen in groote verscheidenheid ontvangen. (2503)

Vergulde

Schilderij-Lijsten

van 40 Cents tot f 2 per voet, in alle dimensiën ontvangen bij

(2504) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Stephens blauw blaak ink. Violet, Goyot-en-Maurin inkten. Copier inkten en copier papier. Copier-Person, groot formaat, massief metaal, Parijsch fabriekaat. Pas ontvangen bij

(2466) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

VISITE-KAARTJES

in boekdrak en gelithografeerd. Letter naar verkiezing bij

(2350) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Almanakken 1856.

Nederlandsch-Indische Zak-Agenda, ad f 2.—
Kantoor-Almanak 60 duiten, opgeplakt f 1.—, beide franco per post f 3.—

(2349) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Librairie de H. M. van Dorp, à Batavia.

Mémoires et Correspondance politique et militaire du roi JOSEPH NAPOLEON, 10 vol. 2me édition f 50.

Dit belangrijk werk waarin vele merkwaardigheden uit het bijzondere leven en uit de regering van keizer Napoleon aan het licht worden gebracht, kan als supplement beschouwd worden op Thiers Consulat et l'Empire, en is onmisbaar voor de beoefening van de geschiedenis van dien tijd.

Dictionary de l'Academie, avec supplement, 2 vol., relié f 50.

Toucheard-Lafosse, Chronique de l'Oeil-de-Boeuf, des petits appartements de la cour et des salons de Paris sous Louis XIV, le Regence, Louis XV et Louis XVI, 2 vol., illustrés f 8.

Champfleury, Feuilles d'Automne f 3.
Le Whist rendu facile f 3.

Enault, La terre sainte, voyage de 40 pèlerins en 1853 f 4.

Schützler, Histoire intime de la Russie, 2 vol. f 6.
Salvador, l'Orient, Marseille et la Méditerranée f 5.

Mery, Constantinople et la Mer Noire, avec grav., doré f 25.

Tremadeure, Marie, la jeune institutrice, avec gravures et belle reliure f 12.

Idem, Phénomènes et Métamorphoses, causeries sur les papillons, les insectes et les polypes, avec 50 figures coloriées f 12.

Guzot, l'Ami des petits Enfants, avec figures f 12.
Bergun, l'Ami des Enfants, avec figures f 10. (2487)

VAN DER PEL, Dutch Grammar f 5.

(2456) H. M. VAN DORP, te Batavia.

Javaansche Almanak voor 1856.

Bij de ondergeteekenden is verschenen en verkrijgbaar gesteld bij alle boekhandelaren op Java, de derde Jaargang van den *Javaanschen Almanak*, loopende over het jaar 1856, en bevattende, buiten de gewone jaarlijksche opgaven, een belangrijk berigt betreffende eene nieuwe regeling van de mongso's, door Z. H. den Soesoekoeman van Soerakarta aangenomen.

De prijs van dezer Jaargang is gesteld op 80 duiten per stuk, f 7,50 koper per 10 exemplaren, en f 60,00 koper per 100 d., met bijberekening van 25 duiten per exemplaar voor frankering, ingeval van verzending per post.

Deze uitgave geniet geene vrijstelling van port. Brieven onder dienst-couvert aan de Redactie of Uitgevers gerigt, worden dus aan 't post-kantoor alhier, naar het gewigt, met het gewone briefport bezwaard. Men wordt derhalve verzocht bij het overmaken van gelden de verzending van koperen munt te vermijden door verwaarloozing of bijpassing van zoo veel, als noodig is, om de sommen tot geheele guldens receptis te brengen.

(2474) GEER. HARTEVELT & Co.

SOERAKARTA, December 1855.

Kantoor- en Administratie-Boeken.

Grootboeken, Journalen, Memorialen, Kopjen en Kasboeken, in compleet eenvormig stel met koperen beslag, (Parijsch fabriekaat) tegen zeer lage prijzen. Voorts Debiteurenboeken, Agenda's en eene nieuwe collectie Bijboeken voor algemeen gebruik, keurig en solide bewerkt, nieuw ontvangen en te bekomen bij

(2310) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Ackermanns Verwdoozen

compleet en geheel gegarneerd f 24 en hooger. Ackermanns verwen in losse stukken, 30 differente kleuren. Fijne Engelsche instrument doozen, (fabriek Harvey). Engelsche pennemessen, supra kwaliteit. Te bekomen bij

(2467) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Lithographisch Etablissement.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortdoring aan tot het vervaardigen van allerlei lithographische werken, als: handelspapieren, etiketten, visite- en adreskaarten, kaarten, platen, etc., hetwelk alles met de meeste zorg en netheid vervaardigd wordt. Proeven van het werk zijn op aanvraag te bekomen.

(1832) H. M. VAN DORP.

BATAVIA, September 1855.

Gelithographeerde VISITE-KAARTJES

à f 8,— de 100, bij

(2276) H. M. VAN DORP.

GROOTBOEK, JOURNAAL EN KASBOEK,

groot formaat met koper beslag, alsmede eene groote sortering kleine huishoudelijke en handelboeken, tegen zeer billijke prijzen te bekomen bij

(2237) H. M. VAN DORP, te Batavia.

JAVA-BODE.

H. H. Intekenaren op bovengemeld Blad, die geneigd zijn met hun abonnement voor het eerste halfjaar 1856 voort te gaan, worden beleefd versocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den Ondergeteekende kennis te geven, en hem de gelden daarvoor Franco toe te zenden, ten einde geene vertraging in de ontvangst te ondervinden en de Uitgever in staat gesteld moge worden, de oplage bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:

voor Batavia..... f 12,50.
• Java..... • 15.—
• de Buitenbesittingen..... • 17,50.
• Nederland..... • 22,50.

Brieven franco aan

den Administrateur van dat Blad,

(2341) H. M. VAN DORP.

De Intekening en Storting voor dat Blad kan ook geschieden bij van Haren Noman, Kolff & Co. te Samarang en E. Fuhr, te Soerabaya.

Bij tijdige aankomst van de Mail van Singapore, zal het Nederlandsche Koninkrijk der Nederlanden, over Samarang naar Soerabaya vertrekken op den 22sten dezer.

Voor Vracht of Passage verwoege men zich ten kantore der Directie der N. I. Stoomboot-Maatschappij.

(2493) MACLAINE, WATSON & Co.

BATAVIA, den 19 December 1855.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 19 December 1855, No. 101.

STOONPAKKETVAART

in
Nederlandsch-Indië.

Met referentie aan de advertentie, geplaatst in de Java-Bode van 4 en 8 November 1854, gevoelen de ondergeteekenden zich andermaal genoopt ter kennis van het publiek te brengen, dat geene pakjes, trommeltjes of kistjes, bestemd om met de stoomschepen van den heer *W. Cores de Vries* te worden verzonden, ten stoomboot kantore kunnen worden aangenomen, dan voor zoo verre zij vergezeld gaan van een **Consent tot het passeren van den Boom**, en van f 1,— tot f 3 receptis voor onkosten van naar boord brengen, en dat zoodanige collis **uiterlijk twee dagen** voor den bepaalden dag van vertrek behooren te worden bezorgd, en later in geen geval zullen worden aangenomen.

Gollis van den in deze bedoelden aard, die alhier van andere plaatsen worden aangebragt, zullen tegen betaling van vracht en onkosten, van wege de belanghebbenden, ten stoomboot kantore behooren te worden afgehaald.

De ondergeteekenden nemen de vrijheid op te merken, dat het alleen ten gerieve van het publiek is, dat de onderneming zich belast met de verzending van goederen als in deze bedoeld, en noodigen daarom belanghebbenden uit, hen niet door afwijking van bovenstaande bepalingen onnoodige kosten te veroorzaken.

(2506) **B. KOPERSMIT & Co.**
BATAVIA, 19 December 1855.

Het stoomschip **BANDA** zal vier en twintig uren na aankomst der verwacht wordende Landmail, via **Samarang** naar **Soerabaya** vertrekken, in verband met het vertrek van het stoomschip **PADANG**, van **Soerabaya** naar **Macassar** en de **Molukken**.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij
de Agenten,
(2499) **B. KOPERSMIT & Co.**
BATAVIA, 18 December 1855.

Het vertrek van het stoomschip **MACASSAR** naar **Bencoeën** en **Padang**, is bepaald op tweemaal vier en twintig uren na aankomst der verwacht wordende Landmail.

Voor vracht en passage adresseere men zich bij
de Agenten,
(2500) **B. KOPERSMIT & Co.**
BATAVIA, 18 December 1855.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend barkschip **Hendrina**, kapt. *C. M. Pompe*, uitmuntend ingerigt tot den overvoer van Passagiers en voerende een geëxamineerd scheepsdocter.

Genoemden bodem zal in de laatste helft der maand Januarij e.k. van **Soerabaya** vertrekken en gelieve men zich voor nadere informatiën te vervoegen bij den gezagvoerder, de heeren *J. F. van Leeuwen & Co.* te **Soerabaya** of alhier bij de agenten

(2496) **LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.**

Passage naar Nederland.

Het nieuw gebouwd snelzeilend campagne fregatschip **Elisabeth**, kapt. *H. F. Klok*, zal in de laatste helft der maand Januarij e. k. van **Soerabaya** vertrekken naar **Nederland**. Genoemden bodem is uitmuntend ingerigt tot den overvoer van passagiers hebbende twee afzonderlijke kajuiten verscheidene ruime en luchtige hutten en badkamer en biedt verder alle mogelijke gemakken aan.

Voor nadere informatiën gelieve men zich te adresseeren bij den gezagvoerder, de heeren *J. F. van Leeuwen & Co.*, te **Soerabaya** of alhier bij de agenten
(2495) **LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.**

Naar Nederland

wordt nog passage aangeboden met het Nederlandsch clipperschip **Amsterdam**, kapt. *C. Tjebbes*. Deze bodem, varende eenen bekwamen docter, heeft nog ruimte voor eenige passagiers, en zal tegen het einde dezer maand direct van hier vertrekken.

Informatiën te bekomen bij
de Agenten,
(2490) **B. KOPERSMIT & Co.**
BATAVIA, 19 December 1855.

Naar Nederland.

Met het Nederlandsch schip **Castor**, kapitein *P. Esink*, wordt passage naar **Nederland** aangeboden.

Informatiën te bekomen bij den Gezagvoerder te **Soerabaya** en hier bij
de Agenten,
(2491) **B. KOPERSMIT & Co.**
BATAVIA, 19 December 1855.

Naar Nederland

wordt passage aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch schip **Jan Pietersz. Koen**, kapitein *J. Verloop*, voerende eenen bekwamen docter.

Informatiën te bekomen bij den gezagvoerder en de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, te **Soerabaya** en hier bij

de Agenten,
(2492) **B. KOPERSMIT & Co.**
BATAVIA, 19 December 1855.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend en voor den overvoer van passagiers bijzonder goed ingerigt barkschip **Nederlands Koningin**, kapitein *E. Vonck*, voerende eenen bekwamen geneesheer. Dit schip zal tegen het einde dezer maand van hier naar **Rotterdam** vertrekken. Voor informatiën gelieve men zich te adresseeren bij de agenten

(2460) **VAN OMMEREN, RUEB & Co.**
BATAVIA, 15 December 1855.

Voor Passage naar Rotterdam,

wordt aangeboden het snelzeilend barkschip **den Elshout**, gevoerd door kapitein *E. F. Bonjer*, zijnde dezen bodem bijzonder goed voor den overvoer van passagiers ingerigt en hebbende een bekwamen geneesheer aan boord. Dit schip is thans te **Samarang** ladende, en zal van daar via **Soerabaya** naar **Rotterdam** vertrekken. Voor informatiën gelieve men zich te adresseeren, te **Samarang** en te **Soerabaya** bij den gezagvoerder en alhier bij de agenten

(2459) **VAN OMMEREN, RUEB & Co.**
BATAVIA, 15 December 1855.

Voor Passage naar Nederland

wordt aangeboden het gunstig bekende barkschip **Constantia**, kapitein *C. J. Kaleshoek* zijnde voor den overvoer van passagiers zeer goed ingerigt en hebbende een bekwamen geneesheer aan boord. Dit schip is thans te **Samarang** ladende en zal van daar via **Soerabaya** naar **Rotterdam** vertrekken, voor informatiën gelieve men zich te adresseeren te **Samarang** en **Soerabaya** bij den gezagvoerder, en alhier bij de Agenten

(2458) **VAN OMMEREN, RUEB & Co.**
BATAVIA, 15 December 1855.

BATAVIA.

In de *Extra Straits Times* van 6 December, zoo even alhier van **Singapore** met het Deensche schip **Valkyrien** aangebragt, vernemen wij, dat het Noordelijk gedeelte van **Sebastopol** zich nog in handen der Russen bevindt; dat de generaal **Gortschakoff** den keizer van **Rusland** den haghelijken toestand heeft medegedeeld, waarin hij zich met zijn leger bevond, en zich genoodzaakt zag de **Krim** te verlaten dan wel een veldslag tegen de geallieerden in het open veld te wagen. Ten gevolge hiervan, heeft de keizer van **Rusland** twee generaals naar de **Krim** gezonden, ten einde over de te nemen maatregelen te beraadslagen.

Veertig duizend man der geallieerden zijn van **Eupatoria** naar **Tolart** gezonden, ten einde de Russen den terugtogt af te snijden.

De Zee van **Azof** en de monding van den **Dnieper** zijn geblokkeerd, zoodat den Russen alleen de weg van **Perekop** overblijft.

Odessa, hetwelk door de geallieerden zoude gebombardeed worden, is, op het dringend smeken der ingezetenen, voor die ramp bewaard gebleven.

Generaal **Simpson** heeft zijn opperbevelhebberschap nedergelegd en aan den generaal **Codrington** overgegeven.

Voor **Kars** zijn de Russen door de Turken, met een verlies van 4000 man, terug geslagen, doch blijven desniettegenstaande het beleg voor die plaats doorzetten.

De stad **Kilbourne** (**Kinburn**?) aan den **Dnieper** is geblokkeerd; de plaats heeft zich bij verdrag overgegeven; 1400 gevangenen, 170 stukken en eene menigte ammunitie is genomen.

De **Sardinische** generaal is aan zijne in de **Krim** bekomen wonden overleden.

In ons No. 97, meldden wij de aankomst alhier ter reede van Zr. Ms. stoomschip **Gedeh**, kapitein-luitenant ter zee *G. Fabius*. Naar wij thans vernemen, is de zending naar **Japan** zeer gunstig uitgevallen. Het drijven van handel op de stad **Nagasakie** is uitsluitend aan **Nederland** veroorloofd, zullende die plaats aandoende schepen eene ekwipaasje moeten hebben, uitsluitend uit **Nederlanders** bestaande. De stoomboot **Soembing** is als een welkom geschenk door de **Japansche** regering aangenomen, en de bemanning van dat schip in dienst van het **Japansch** bestuur overgegaan. De kommandant van dat vaartuig zal, boven zijn tractement als zee-officier in **Nederlandsche** dienst, f 550 's maands van het **Japansche** gouvernement genieten. Ook vernemen wij nog dat alle vernederende etiketten zijn afgeschafte, en de **Japansche** regering met de beste gevoelens van vriendschap jegens **Nederland** gezind is.

Van **Samarang** wordt ons medegedeeld, dat de pachten aldaar dit jaar aanmerkelijk gestegen zijn, en wel tot een bedrag van f 19,055 's maands, of f 228,666 's jaars. De amfoenpacht alleen zal 's maandelijks f 18,000 meer dan in het afgeloopen jaar opbrengen.

Men meldt ons van **Poerwakarta**, **Krawang**, dd. 16 December:

Een hevige onweder brak op den 5den December alhier los, en een ieder was bevreesd, dat zulks nadeelige gevolgen zoude gehad hebben. Zulks bevestigde zich dezer dagen, als wanneer men vernam, dat in de

dessa **Tijgadok**, district **Segala Heran**, op de landen **Pamanoekan** en **Tjasssem**, het zonderlinge voorval had plaats gevonden, dat dertien karbouwen in ééne kraal te gelijk door den bliksem waren gedood. De omliggende bevolking konde zich alzoo ruimschoots aan karbouwen vleesch vergasten.

Den 2den dezer is de **Javaan Pa Kaidin**, uit de kampong **Adie Assa**, in een der kanceelruinen te **Gen-tong** werkzaam, door eene vergiftige slang (oeler gibok) gebeten, met het ongelukkige gevolg, dat hij slechts eenige uren daarna aan de gevolgen is overleden. Ook werd dezer dagen, in het district **Sindang Kassi**, eene inlandsche vrouw mede door eene vergiftige slang in den arm gebeten, met het gevolg dat na eenige dagen de leden der vingers door verrotting afvielen; dit wordt evenwel grootendeels toegeschreven aan de verkeerde behandeling, waardoor de arm van genoemde vrouw, gedurende eenige uren, is afgebonden geweest.

Wij ontvingen van de landen **Pamanoekan** en **Tjasssem** (**Krawang**) dd. 13 December 1855, het volgende in vele opzichten belangrijke schrijven:

Na de langdurige droogte en de daarop gevallene regens, heeft zich op deze landen eene ziekte onder de buffels geopenbaard, die onder anderen, in één district, van den 20sten October tot en met den 5den December, dus gedurende anderhalve maand, de volgende verwoestingen onder dat vee heeft aangerigt:

Aantal aangetaste karbouwen in 1½ maand:		
mannelijke.	vrouwelijke.	Totaal.
53	106	159
—		
dus in 1 maand 36	70	106
Aantal bezweken buffels:		
mannelijke.	vrouwelijke.	Totaal.
33	91	124
—		
dus in 1 maand 22	60	82
Aantal aanwezige karbouwen vóór de ziekte:		
mannelijke.	vrouwelijke.	Totaal.
342	814	1156.

De ziekte overvalt de buffels eensklaps. De hals en de buik zwellen, en voor dat men de noodige geneesmiddelen kan aanwenden, zijn de dieren bezweken.

Zijn de karbouwhoeders van den aanvang der ziekte bewust, dan ontsnappen de lijdende beesten nog aan den dood, door het gebruik van "Arak Dringu," terwijl de stallen en kralen berookt worden met **Semboeng** bladeren en die van den gelen **Bamboe**. Nog andere middelen worden daarbij aangewend, om volgens het bijgeloof van den inlander den duivel te verdrijven, en medicijnen gebezigd, die wellicht algemeen bekend zijn.

Uit den bovengemelden staat blijkt:

1°. dat het getal der aangetaste buffels het een achtste gedeelte uitmaakt van het aanwezige aantal;
2°. dat er meer vrouwelijke dan mannelijke buffels aan de ziekte sterven;

3°. dat er tweemaal zooveel vrouwelijke als mannelijke karbouwen door worden aangetast, terwijl er tweemaal meer van sterven.

Wat de oorzaak dezer epizootie mag zijn, zal zeker blijken uit de zending van 's Gouvernements veearts naar de plaats der besmetting, waarheen die heer reeds is vertrokken.

Deskundigen zijn wij niet, doch wij gelooven, dat:

1°. Uitputting eene der oorzaken mag genoemd worden. De dieren zijn, ofschoon zwaar gebouwd, toch zwak op den duur.

2°. De pedattivoeders vergen van hunne beesten, dat zij buiten hunnen gewonen gang treden, door hen, ter bereiking der bestemmingsplaats, op den grooten of rijweg te brengen, waarover zij dan harder moeten loopen dan gewoonlijk.

Wat het ook zijn moge, wenschelijk ware het, dat en pedatti en karbouw eindelijk eens ophielden middelen van vervoer te zijn.

Het is een langzaam en niet altijd een zeker middel. De buffels, die voor het ploegen konden gebezigd worden, slijten hun leven onder het juk der lompe pedattis, en beiden vernielen den aangelegden rijweg.

P. S. Van buffels gesproken, verdient vermelding, dat alhier vele buffels worden ontvreemd, die allen naar **Cheribon** worden vervoerd. Van negen karbouwen, die op den 12den November vermist werden, zijn sedert zeven in **Indramayoe** achterhaald. De twee anderen waren aldaar gestorven.

Men leest in de *Javasche Courant* van heden: **Batavia**. In den morgen van den 17 December is **Zijne Excellentie** de Gouverneur-Generaal met **Mevrouw Duymaer van Twist** en gevolg, van hier naar **Buitenzorg** teruggekeerd.

Japara. In den nacht van den 8 December j.l. ontstond door onvoorzichtigheid, op de hoofdplaats van het regentschap **Djawana** brand, waardoor in korten tijd 39 huizen zijn in de asch gelegd.

De veroorzaakte schade wordt geschat op f 3,689.

NEDERLAND.

Berigten uit **Californië** melden, dat in dat goudland voor het oogenblik even groote ellende onder de arbeidende klassen heerscht als in eenig land van **Europa**. De goudmijnen leveren thans nog altijd nagenoeg even veel op als in 1850, maar in stede van 12 000 delvers, die met het zoeken van het kostelijk metaal bezig waren, vindt men er thans minstens 350,000, waarvan de helft, in weêrwil van den zwaarsten arbeid, ter naauwernood aan den kost kan komen.

Onze hoogeschool trof gisteren weder een groote slag door het plotseling overlijden van den heer **P. J. I. de Fremery**, hoogleeraar in de medicijnen, ridder van de orde van den **Ned. Leeuw**. Hij ontsliep in den ouderdom van ruim 53 jaren.

Z. M. heeft den vice-admiraal **E. G. van der Plaats** ridder der orde van den **Nederl. Leeuw**, bevorderd tot commandeur van gemelde orde, en den luit. ter zee **kl. L. G. Brocx** benoemd tot ridder van die orde.

Amsterdam, 18 Sept. Sedert eenige dagen bevindt zich in deze stad de heer **Siegfried Justus** schrijver van een in 1853 te **Berlijn** verschenen werk, getiteld: *Ueber die Bedeutsamkeit der Heiligen Stättenfrage und*

ihren Einfluss auf das Friendenssystem zur Gewähr einer besseren Zukunft. (Over het hooge gewigt van de kwestie der heilige plaatsen, en haren invloed op het vrede-stelsel tót waarborg van eene betere toekomst). Het doel des schrijvers, naar welks bereiking hij reeds ruim 25 jaren streeft, gedurende welk tijdvak hij een groot deel van Europa heeft doorreis, is beknopt en zakelijk medegedeeld in het berlijnsche dagblad *Die Zeit*, waaraan wij het volgende ontleenen. Eene maatschappij, die op het laatst des vorigen jaars alleen in Württemberg reeds ongeveer 480 leden telde, heeft zich tot taak gesteld pogingen aan te wenden, om ondergenoegamen waarborg in Palestina grond aan te koopen, ten einde het volk Gods te Jeruzalem bijeen te brengen. In verband daarmee wordt in Noord-Duitschland eene vereeniging gevormd, om in Palestina, als op onzijdigen bodem, eene instelling te vestigen, ten einde van daar de oostersche kwestie tot eene vreedzame oplossing te brengen. Aan het hoofd der zuid-duitsche maatschappij staat Chr. Hoffmann, inspecteur der inrigting voor de *Innere Mission*, bij Bazel, Chr. Paulus, G. D. Hardegg en Lonis Höhn, te Ludwigsburg. Haar orgaan is *die Süddeutsche Warte*. Siegfried Justus doet zich kennen als vertegenwoordiger van de noord-duitsche maatschappij. In zijn bovengenoemd werk, waarin hij Jes. 62, 6 en 7, Jer. 3, 17 en Zach. 12, 4 tot uitgangspunten zijner beschouwingen neemt, wordt als de hoogste taak van het rijk Gods, dat zich in het Beloofde Land in oorspronkelijk apostolische kracht moet ontwikkelen, gewezen op: a. de grootst mogelijke vernieuwing van het menschelek geslacht, opdat niets verloren ga; en b. de tijdelijke en eenwige gelukzaligheid van het zich grenzenloos vermeerderende menschengeslacht. Te Jeruzalem, zegt de schrijver, moet de allerhoogste scheidsregterlijke troon worden opgericht. De maatschappij geeft aan 600 eereburgers, die tot haar toetreden, diploma's met eene bepaalde geldswaarde, welke op die stukken eens zal kunnen worden ontvangen, wanneer de pogingen met goed gevolg worden bekrond. Wij vernemen dat de heer Siegfried Justus ook alhier pogingen wil aanwenden, om de verwezenlijking van zijn denkbeeld bevorderlijk te zijn.

— Men verneemt dat onze stadgenoot, de heer A. A. Erijsenhejm Knipsheer, na veelvuldige proeven, een electro-magnetischen telegraaf heeft vervaardigd, welke door zijn eenvoudigheid boven anderen zal uitmunten. Het geheel zou bestaan uit een koperen plaatje, waarop de letters van het alfabet zijn gegraveerd. Op dit plaatje behoef men slechts even te tikken met een koperen stijfje, om de verlangde letter op uren afstands over te brengen. Deze uitvinding zal zeker de belangstelling wekken van deskundigen, en zoo zij proefhoudend wordt bevonden, aan de telegraphie groote voordelen kunnen aanbieden.

FRANKRIJK.

In het dagblad te Nord leest men het volgend merkwaardig artikel over een in den *Moniteur Universel* opgenomen verslag, omtrent het bezoek der koningin van Engeland aan Frankrijk gedaan:

De *Moniteur Universel*, hoezoer gevuld met officiële documenten, heeft toch nog een plaatsje gevonden voor een afscheidslied, waarmede hij de zeer bevallige koningin van Engeland begroet. Deze zang verheerlijkt en de verbonden soevereinen en het verbond. In den aanhef wordt, in het voorbijgaan, een lastering geworpen op Peter den Groote, en het einde is een zinspeld, waarin de grootheid der opperste wijsheid, de eenige onveranderlijke, wordt erkend. Ja, die wijsheid doet naar haar welgevallen de oorlogskreten en het verbondsgejuich zwijgen; zij oordeelt over de regtvaardigheid der govoelens, voornemens en handelingen; in de ondoorgrondelijke geheimzinnigheid harer inzichten gedooft zij, dat de grootste oververzaars het heelal schokken en onderat boven werpen, en daarna verlaten op een eenzame rots gaan sterven; zij staat toe dat Lodewijk Napoleon, nog kort geleden als balling te Londen of als keizer terugkeert en dat Napoleon III het bezoek van Victoria ontvangt bij het gebulder van het geschut, dat als eene vriendin de mogendheid begroet tegen welke de fransche kononnen zoo dikwijls hebben gedonderd. De mensch wordt bewogen en God leidt hem.

De *Moniteur* heeft dit niet vergeten, en de herinnering daaraan heeft hem er toe gebragt, om niet te vergeten dat het engelsch-fransch verbond altyddurend zal zijn. Integendeel heeft hij een zeer waar woord gevonden, als hij verklaart: "Het is niet genoeg dat de staatkunde der vorsten de ineensmeltingen voorbereidt, die ineensmelting alleen is de ware, welke de volken zelve tot stand brengen." Dat is te zeggen, dat indien het volk het verbond niet had toegejuicht, die sterke en hartelijke handdruk van acht dagen tusschen den keizer en de koningin geenerlei gewigt, geenerlei waarde zou hebben. De *Moniteur* erkent dit. Maar het volk heeft toegejuicht. Wel, goede hemel! Weet dan de *Moniteur* niet wat zulke toejuichingen beteekenen, hoeveel waarde men er aan te hechten heeft. Zeer zeker heeft hij niet vergeten den tijd, toen in alle schouwburgzalen van Frankrijk, met aan razernij grenzende gretigheid, de regels:

*Guerre aux tyrans! jamais en France,
Jamais l'Anglais ne régnera!*

werden ontvangen; den tijd, toen het lied van den soldaat van Karel VI het fransche volkslied had vervangen, en toen de massa gaarne een fransch leger naar Londen zou hebben gezonden, om de schoone oogen der koningin Pomaré te wreken en Pritchard op den rug van geheel het engelsche volk te slaan!

Op den dag, waarop het fransche volk ernstig zal overwegen de redenen waarom de tegenwoordige oorlog wordt voortgezet, op den dag waarop het alle processtukken zal onder de oogen hebben, op den dag wanneer het alles zal weten en alles vrij zal kunnen lezen, — zal dat volk vreemd verrast zijn, als het ziet dat men in den *Moniteur* heeft durven schrijven, dat Frankrijk en Engeland in den tegenwoordigen oorlog hunne staatkunde, hunne belangen en hun bloed hebben vereenigd, voor een van die hoogst gewigtige aangelegenheden, die de toekomst der menschheid beslissen.

• Die hoogst gewigtige aangelegenheid was bij den

aanvang van den oorlog de onafhankelijkheid des Ottomanischen rijk, en is thans de uitputting van Rusland.

• En bij het bestaan van dien bloedigen oorlog, van dien oorlog, waartoe Engeland gedreven werd omdat het Frankrijk duchtte, en dien het voortzet voor de zege van zijne geschokte handelsbelangen, vreesde de *Moniteur* niet, te verklaren dat de erfgenaam van Napoleon I de rol van *predestichter* boven elke andere rol heeft verkozen!

• Is dit eene overmoedige spottèrij te midden eener zoo ernstig verheerlijkte verdediging? — Men zou het bijna zeggen. — Meer zullen wij er niet bijvoegen."

SPANJE.

De Spaansche regering heeft bij de afkondiging van de pauselijke bul over de Onbevleete Ontvangenis tevens bepaald, dat deze afkondiging geschiedt zonder afbreuk te doen aan of inbreuk te maken op de wetten die thans van kracht zijn of later van kracht zullen worden op de drukpersvrijheid. Daartegen hebben de aartsbisschop van Saint Jago de Compostella en al zijne bisschoppen een protest bij de koningin ingediend. In dat stuk verklaren de onderteekenaars o. a., volstrekt niet te kunnen begrijpen, hoe men aan de drukpers kan toestaan, haar oordeel te vellen over iets, ten aanzien waarvan de kerk heeft bevolen dat het moet worden geloofd.

Madrid, 22 Sept. De *Gazette* deelt mede, dat de mobiele colonne van Tremp door een troep Carlisten overvallen is en 40 man verloren heeft. De vervolging der oproersters wordt met verdubbelden ijver voortgezet. Het officieele dagblad loochent ook het gerucht van het ontslag des generaal O'Donnell.

— De vrijwillige leening in Spanje bedraagt thans 175 miljoen realen, doch dewijl de inschrijvingen op sommige plaatsen nog niet bekend zijn, zoo is het, volgens een brief van Madrid, wel waarschijnlijk, dat dit cijfer tot 180 miljoen klimmen zal. Er blijft dus nog 50 miljoen over, om door de gedwongene leening te erlangen. Aan alle gouverneurs der provincien zijn bevelen gezonden, om de werkzaamheden dienaangaande te bespoedigen.

— Brieven uit Madrid verzekeren, dat het ministerie, men moge zeggen wat men wil, zeker is van het verbond met de Westersche mogendheden door de Cortes te doen aannemen. Het hoofd der oppositie, de heer *Rios-Rosas*, heeft zijne medewerking en die zijner vrienden beloofd. Zoo als men weet, is er sprake, dat Spanje een legercorps van 50,000 man zal leveren, waarvan de kosten door Frankrijk en Engeland gedragen zullen worden.

Trouwens dat verbond, in behoorlijken vorm geratificeerd door de Spaansche, Engelsche en Fransche ministers, is hier reeds gisteren van Parijs aangebragt. Het schijnt dus eene beslotene zaak en de Cortes zullen niet meer over het beginsel, maar alleen over de geldelijke tegemoetkomingen, die de regering vragen zal, te beraadslagen hebben. In allen gevalle zal die beraadslaging zeer belangrijk zijn. De minister van oorlog heeft alle voorbereidselen ten dezen opzichte geregeld. De regimenten infanterie en cavallerie, die aan den veldtocht deel moeten nemen, zijn aangewezen; hieronder is een regiment genietroepen, waarvan een baillon den 17 dezer maand naar Barcelona is vertrokken.

— Oproerlingen, of beter gezegd, gewapende roovers, hebben weder de diligence van Santander aangevraagd, en zich, behalve van het geld en de bagagie der reizigers, ook van eene som van 560,000 realen, voor het gouvernement bestemd, meester gemaakt.

ITALIE.

Dezer dagen ontquam de paus ter naauwernood weder een levensgevaar, niet minder ontzettend dan dat van 12 April II. in het klooster van de H. Agnas. Op een wandelrid buiten de stad, had hij niet ver van Porte Molle het ruitje verlaten, om volgens gewoonte een eind weg te voet af te leggen. De adelijke garde en het overige gevolg waren achtergebleven en de paus liep alleen vooruit, toen plotseling een wagen in vollen ren nader kwam en met de hollende paarden, die niet te beteugelen waren, op den paus aansnelde. Te vergeefs riep Pius IX den voerman *fermi! fermi!* toe, doch hij had nog tijd en tegenwoordigheid van geest genoeg, om op een eenigzins hooger liggend zijpad de wijk te nemen. Onmiddellijk reden eenige manschappen der garde te paard op den wagen in, waardoor de paarden van dezen gekwetst werden. In het ruitje zat een welgestelde leerlooier te Rome woonachtig, onder den bijnaam van Pianotta bekend. Hij en de koetsier zijn in verzekerde bewaring genomen. Het verdient opmerking, dat de koetsier vroeger wegens staatkundige vergripen in regten was betrokken en tot de personen behoort, die onder het toezigt der politie staan. Sommigen brengen het voorgevallene met geheime bedoelingen in verband.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

Onlangs hebben wij gemeld dat de Israëlieten in Moldavië de tusschenkomst der Porte hebben ingeroepen, om het regt van grondbezit in genoemd land te erlangen, en dat de Ottomanische regering zich ten deze tot den Moldavischen divan heeft gewend, met ondersteuning van het verzoek. Het antwoord thans door dien divan naar Constantinopel gezonden, houdt in: "dat noch de Verhevene Porte, noch iemand anders het regt heeft zich te mengen in de privilegiën van het Donau-Vorstendom Moldavië, en dat in geen geval de toestemming kan worden verleend, om aan de Israëlieten het regt van aankoop van vaste goederen toe te kennen."

NOORD-AMERIKA.

De *New-York Herald*, een denkbeeld willende geven omtrent den gezondheidstoestand der Canadasche provincien, berigt, dat zioh thans, naarvolgens den heer Hutton, in Opper-Canada 14 mannen en 18 vrouwen bevinden, ouder dan 100 jaren en in Beneden-Canada 22 mannen en 18 vrouwen. In evenredigheid tot het cijfer der bevolking dier landstroken, zijn die getallen werkelijk opmerkenswaardig.

— Een Amerikaansch geleerde heeft uitgerekend, dat de voorwerpen op den bodem der zee, ten gevolge van het vergaan van schepen opgestapeld, in 10000 jaren!!! den bodem met 3 duimen verhoogden. Men wil ook dat de aarde, welke de Mississipi in zee voert, den omtrek van het vasteland in 9000 jaren!!! 1 voet afneemt.

Ingezonden Stukken.

BEDENKINGEN

op het stuk, ingezonden door Mr. R. W. J. C. Bake, getiteld:

Iets over den invloed der overgrootte goud-deling op den toestand van Java,

zie *Java-Bode* No. 74 en 75,

door L. K. VAN SWIETEN.

Bij het lezen van het hierboven bedoeld stuk: "Iets over den invloed der overgrootte goud-deling op den toestand van Java," wordt men ongemerkt mede geleest niet alleen door de belangrijkheid van het onderwerp, maar tevens door de omvattende en gelukkige indeeling, van de verschillende ingrijpingspunten van dien goudvloed in het politiek en sociaal bestaan van het tegenwoordige en nog veel meer van het toekomstige Java.

De keuze van het onderwerp, was te verwachten van iemand zoo gunstig bekend in allerlei soort van wetenschappelijke polemiek, als Mr. R. W. J. C. Bake, en niet onnatuurlijk beving ons eene vreesachtige huivering, toen wij in gezegd stuk van Mr. Bake gevolgtrekkingen zagen maken, die, naar onze bescheiden meening, tegen den toets der vermoedelijke waarheid niet bestand zouden zijn.

Wij zouden ons echter wel gewacht hebben, onze meening publiek aan die van Mr. R. W. J. C. Bake te toetsen, indien wij niet overtuigd waren, dat bij dien schrijver niet minder dan bij ons de innige overtuiging bestaat van het "errare humanum est"; en in der daad, indien de meest bekwame man niet altijd bij magte is, zelfs in zaken van het gewone leven, zich tegen dwaling te behoeden, veel minder nog zal die mogelijkheid kunnen verlangd worden op het gebied van eene wetenschap, die het maatschappelijk bestaan, doorweeft, niet minder dan met de fijnheid der zenuwen bij de menscheleke schepping.

Ieder kleine verandering in het sociale leven, heeft duizendvoudige oorzaken, waarvan de oorsprong soms ver af, soms nabij ligt, maar die allen in één juist blik dienen zamen gesnoerd te worden, zal men tot eene gevolgtrekking geraken, die niet alleen waar, maar ook niet anders mogelijk zij. (En wie zal dan niet erkennen dat de staathuishoudkunde, hoewel jong in jaren, onder de wetenschappen, in welken opzichte ook, boven aan staat.)

Het is ontegenzeggelijk, dat de overgrootte goud-deling, hier hoofdzakelijk met het oog op Australië, op den toestand van Java tegenwoordig en toekomstig een grooten gunstigen invloed zal hebben, maar zulks naar ons inzien veel minder in de omstandigheid van het delven en overvloedig vinden van goud, dat meer een algemeen maatschappelijk voordeel afwerpt voor alle landen, dan wel in de daardoor bijgebragte prodigieuse ontwikkeling van een land, zoo na met Java in contact als dit vijfde werelddeel.

Maar volgen wij, voet voor voet, eenige der vlugtige blikken van den schrijver en den invloed dien Mr. Bake vermeent te vinden in de toenemende goud-deling op den toestand van Java.

Men zal niet anders kunnen, als volmondig met den schrijver instemmen, dat de ontstane groote toevloed van goud in het algemeen zal wijzigen het evenwigt, dat er bestaat tusschen productieven arbeid en dezelfde tegenwoordige representatieve waarde in goud (gouden munt niet de zilveren).

Mr. Bake gaat echter verder, en splits de daaruit te trekken gevolgen in twee deelen, als 1°. dat het evenwigt tusschen de waarde van het zilver en het goud, dat nu reeds begint te wankelen, geheel verbroken zal worden, en 2°. dat alle voorwerpen in prijs zullen stijgen."

De beide indeelingen sub 1 en 2 zijn kennelijk met elkander in verband gebragt, en het is ook mogelijk, dat zij met elkander harmoniëren, maar naar onze bescheiden meening, zulks ongeveer als de bekende gelijknamige polen, die elkander afstoeten.

Eene eenvoudige opsporing van de wetten, die invloed uitoefenen op de rijing en daling der prijzen, zoude onzes inziens voldoende zijn, om tot de overtuiging te geraken, dat het sub 1 voorkomende aangename zijnde, het sub 2 niet meer mogelijk wordt en omgekeerd; maar wij willen, om de tegenstrijdigheid van die beide deelen aan te toonen, liever ons bedienen van de woorden van Mr. Bake zelve, en lezen wij hiertoe verder: "Het eerste gevolg zal op Java weinig gevoeld worden, omdat ons nieuw muntstelsel het goudgeld slechts als koopwaar, of negotiepenning beschouwt, en onze geldcirculatie, op den zilveren standaard gegrond, niet door een' overvloed van goud zal gestremd worden."

De schrijver erkent hier, dat de waarde van het zilver (zilveren munt) geene verandering ondergaat, en in der daad, want het is niet het zilver, dat zoo overvloedig stroomt, maar het goud.

De schrijver erkent mede, dat de overvloedige toevloed van goud, dien grondstof in waarde zal doen verminderen tegenover het zilver, dat standvastig blijft; nemen wij nu, om met meer gemak tot ons doel te geraken, een voorbeeld bij de hand en stellen wij dat, in het tijdperk voor den goudvloed, één gulden zilver gelijk stoude met één korrel goud, dan zoude men, tot den inkoop van eene kleerenkas, die f 20 zilver kost, eveneens kunnen gebruiken 20 korrels goud; stappen wij nu weder over in een' tijd, waarop de over groote goud-deling haren invloed reeds zal hebben doen gevoelen, en stellen wij ons de zaken ingrijpend te maken, dat het goud om éénmaal zoveel vermeerderd ware, en dus deszelfs waarde, (andere invloederende oorzaken op zijde gelaten,) om één half verminderd, alsdan zal men, om gezegde kleerenkast

te koop, niet 20 maar 40 korrels goud moeten besteden; maar zal men hieruit nu afleiden, dat de waarde van die kleenkast gestegen is, gelijk Mr. Bake zulks wil? ... Volstrekt niet, want indien men die betaling in zilver deed, zoude kennelijk nu niet meer besteed behoeven te worden, dan vóór den tijd van den goudvloed, nu niet meer dan f 20 zilver, gelijk vroeger.

De waarde van het goud is en tegenover het zilver en tegenover andere handelswaren gedaald, maar die daling van het goud veroorzaakt volstrekt niet, noch daling van het zilver tegenover andere voorwerpen, noch prijsstijging van die voorwerpen tegenover het zilver.

Wanneer goud het eenige of hoofdbetaalmiddel ware, dan zoude men, voor dezelfde voorwerpen na den goudvloed, meer moeten betalen in gouden munt, dan vroeger, omdat het gouvernement geen voordeel daarbij heeft, en ook niet bij magte is, om zijn gouden munt in den handel tot een hooger bedrag te doen aannemen, dan overeenkomt met een juist representerend vermogen van productieven arbeid in het algemeen.

Het goud, als munt of als metaal, heeft niet meer waarde als respectievelijk ieder ander product, omdat de waarde van alleen ieder voor zich afhankelijk is van den arbeid, de moeite, de kosten van schepping, of daarstelling in het algemeen.

Een gouden muntstuk heeft, als metaal genomen, minder innerlijke waarde dan eene gelijke hoeveelheid baar goud, maar dit is het eenvoudige gevolg van alle zaken, die in nuttigheid toenemen, en daardoor van zelf ook in derzelver waarde vermeerderen; maar die lijn kan niet worden overschreden, (om niet te spreken van mogen), en dit is toch datgene, wat Mr. Bake zoo resoluut gedaan wil hebben.

De uitdrukking standaard op goud, op zilver of op koper, komt ons voor in het algemeen eene onjuiste uitdrukking; het goud, zilver of koper als munt, of als metaal, zijn zelf ieder voor zich, even als alle andere zaken gegrond op de kosten van productie, en het zal bijgevolg naar ons voorkomt nuttig zijn, in het algemeen den standaard van een goed muntstelsel onveranderlijk te laten berusten op de waarde van het producerend vermogen, in de uitgestrekte beteekenis en met de natuurlijke verhouding als product, en dan volgt van zelf ieder standaard zijnen tijd, maar niet gelijk Mr. Bake zulks wil, den tijd naar den standaard laten plooijen.

Voorts is goud en zilver het meest geschikt, om de waarde van arbeid, of geaccumuleerden arbeid *min* of *meer* standvastig te representeren, omdat zij in mindere mate, dan andere producten aan waarde verandering onderhevig zijn; daarom is het koper zoo hoogst nadeelig als circulerend medium, en daarom zal het eene dwaasheid heeten het goud te munten, zoolang men in het denkbeeld verkeert, dat het goud wezentlijk aan het dalen is; want zonder beslissend te durven beweren, dat het goud niet in waarde, in het algemeen gesproken, dalende is, ontkennen wij, dat eene overvloedige goudvelving op zich zelve genomen, een voldoende gegeven tot dat besluit zij.

Vermeerdering van aanbod veroorzaakt ongetwijfeld locale marktprijsdaling; maar hier is kennelijk geen sprake van locale daling van den prijs van het goud, maar van eene daling voelbaar over onzen geheelen aardbol en die men vooronderstelt een zeker peil bereikt hebbende, stabiel te zullen zijn, in tegenoverstelling van de locale fluctuatien, die altijd door stijgen of dalen, naarmate van de overhand van vraag of aanbod.

Het zilver is voor 's hands zeker een betaalmiddel, dat op de beste wijze aan de voorwaarde van een standaardmetaal voldoet, en daar de zilveren standpenning voor Nederlandsch Indië nu pas en naar de laatstlopende cours van dat metaal geslagen wordt, zal hij, onder gewone omstandigheden, lang dienstbaar kunnen blijven, alvorens op zijne waarde eenigen inbreuk van belang te zien vallen.

Niets belet echter, dat ook eene plotselinge zilvervloed ons kome overstroomden, en heeft het goud als dan nog niet opgehouden met toenemen, dan zal zulks voorzeker moeilijkheden kunnen opleveren voor eene juiste transactie; maar daardoor zoude evenwel volstrekt geen nadeel worden berokkend aan het algemeen, (niet eveneens aan sommigen, veel zilver bezittenden, die voorzeker nadeel ondervinden zullen, gelijk de goudbezittenden in casu, dat de waarde van het goud werkelijk daalt).

Vermeerdering van productie kan nimmer eenig ander gevolg hebben, als vermeerdering van welvaart; de rijkdom ligt niet in het duur zijn van goud, zilver, of wat het ook zij, maar in de meerdere productie van die zaken en welke den prijs daarvan kan reduceren door concurrentie, of wel door overschrijding der behoefte.

„Maar, men bedenke wel,” zegt Mr. Bake verder, „men bedenke wel, dat wanneer honderd gulden zilveren munt honderd en twintig gulden goud zullen gelden, de houder van die eerste specie in veel beteren toestand zal verkeeren, dan de houder van 100 in goud.”

Het komt ons voor, dat Mr. Bake, onder het schrijven van dezen zin, het oog had op de verschroeiende hersenkas van den eenen of anderen oudgast, want anders kunnen wij ons bezwaarlijk voorstellen, wie noodig zouden hebben zich te bedenken, alvorens tot de overtuiging te geraken, dat 120 meer is dan 100.

„Daarna,” zegt Mr. Bake, „valt het niet moeilijk te bewijzen, dat de landen, waar de zilveren standaard bestaat, door de depreciatie van het goud zullen worden bevoordeeld, en slechts te zorgen zullen hebben, voor het behoud hunner blanke specie.”

Wat bedoelt Mr. Bake met de uitdrukking „landen?” het gouvernement of de ingezetenen?

Ons komt het voor, dat een gouvernement, met een *silver circulerend medium*, noch voordeel noch nadeel bij eene goud depreciatie heeft, maar wat betreft eene vermeerdering van nationaal rijkdom door die vermeerderde productie, zoo zullen alle landen met den tijd daarmede bevoordeeld worden, zoodra het thans nog geaccumuleerd goud, meer algemeen verspreid zal zijn.

(Wordt vervolgd.)

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgeseild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naam.
Decemb. 12	Engelsch.	Lanconston.	T. K. Botta.	Hongkongj.	30 Nov.	Port Philip.
"	14 Nederlandsch.	Min Torbocke.	Bennik.	Bantam.	13 Dec.	Nederland.
"	Amerikaansch.	Coringa.	J. Hallet.	Manilla.	28 Nov.	Boston.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agens.
Decemb. 13	Z. M.	stooms. Amsterdam.	kapt. luit. v/z. Spanjaard.			Kruistog van de N. W.
"	15 Nederlandsch.	schip Elisabeth Antonia.	J. Jansen.	Amsterdam.	17 Aug.	Haager en Schuurman.
"	16 Nederl. Indisch.	bark Nawan Eljoesoer.	C. Monteiro.	Bombay.	20 Oct.	Coulster.
"	"	stoomb. Langan Lamongan.	T. Deighton.	Samarang.	15 Dec.	MacLaine, Watson en co.
"	Nederlandsch.	bark Hendrina.	C. M. Pompe.	Rotterdam.	28 Aug.	P. Landberg en Zoon.
"	"	" H. Willebrordus.	J. D. de Boer.	Hamburg.	17 Julij.	C. Bahre, en G. Kinder.
"	"	" H. Liduina.	H. Lammerse.	Sydney.	19 Oct.	de Weerd, Ruyt en co.
"	17 Nederl. Indisch.	80-oortban.	Sech Banseer.	Singapore.		Coulster.
"	18 Nederlandsch.	fregat Samarang.	P. L. Dupain.	Rotterdam.		G. Suermoudt en co.
"	"	bark Willem Daniel.		Amsterdam.		Faine, Stricker en co.
"	"	" Laurentius en Emelia.	Knappert.	Rotterdam.		B. Kopersmit en co.
"	"	" Soenburg.	H. B. L. Evers.	Amsterdam.		P. Landberg, en Zoon.
"	"	" Machmoedie.		Padang.		Coulster.
"	Deensch.	" Valkyrien.		Singapore.		Faine, Stricker en co.

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naam.
Decemb. 16	Nederl. Indisch.	bark Maymoen.	Said Rachman.	Palembang.
"	"	" Said Maskoor.	Alie.	Sam. en Banjermasing.
"	"	" Alnoer.	Sech Awab.	Samarang.
"	Nederlandsch.	" Jacob Roggeveen.	J. Vos van Marcken.	Amsterdam.
"	Engelsch.	" Mountstuart Elphinstone.	G. Case.	Holland.
"	17 Nederl. Indisch.	brik Atiat Ulwadoet.	Sech Osman.	Grisee.
"	Nederlandsch.	bark Everdina Elisabeth.	J. E. Tonjes.	China.
"	Nederl. Indisch.	brik Tartar.	Tan Ingbok.	Pecalongan.
"	18	" Elmashoor.	Sech Babanan.	Soerabaya.
"	Engelsch.	" Staart Wortley.	G. Simson.	China.
"	19 Nederlandsch.	bark Mentor.	H. Zeilstra.	Amsterdam.
"	Amerikaansch.	schip Monterey.	Benson.	Boston.
"	Nederl. Indisch.	schoen. Harriet.	J. G. C. Ross.	Cocos Eiland.
"	Fransch.	bark Alph. Nic. Cezard.	Lo Bozee.	Samarang.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agens.
Nederlandsch.	schip Schoon Verbond.	J. Veenstra.	Amsterdam.	Haager en Schuurman.
"	fregat Jacoba Helena.	L. van Wagtenouk.	In reparatie.	"
"	" Minister Pahud.	J. M. Pfaill.	Rotterdam.	"
"	bark Zalt Bommel.	C. J. Juts.	Rotterdam.	"
"	schip Willemina Clara.	H. de Wyn.	Amsterdam.	"
"	bark Commerce Compagnie.	J. H. Horn.	Middelburg.	"
"	" Elisabeth Anthonia.	Jansen.	Amsterdam.	"
"	schip Elisabeth.	H. F. Klok.	Ned. via Sam. en Soer.	P. Landberg en Zoon.
"	bark Hendrina.	C. M. Pompe.	Ned. via Soerabaya.	"
"	" Soenburg.	H. B. L. Evers.	Nederland.	"
"	bark Lucia Maria.	G. Papineau.	"	E. Moormann en co.
"	" Maria Agnes.	Tanger.	"	"
"	schoen. Diana.	van Borhove.	Makassar.	G. Suermoudt en co.
"	bark Stad Schiedam.	Wulp.	Rotterdam.	"
"	" Jacobus Martinus.	J. Gegestein.	Nederland.	"
"	fregat Samarang.	P. L. Dupain.	"	"
"	" H. Willebrordus.	J. D. de Boer.	"	C. Bahre, en G. Kinder.
"	bark Nederland en Oranje.	van der Plas.	Amsterdam.	B. Kopersmit en co.
"	" Luciparas.	Kloppenburg.	Amsterdam.	"
"	" Laurentius en Emelia.	Knappert.	"	"
"	" Drie Vrienden.	L. P. Anderson.	Cowes.	MacLaine, Watson en co.
"	" Alhessordam.	P. G. Pott.	Soerabaya en Passarorang.	"
"	" H. Liduina.	H. Lammerse.	"	de Weerd, Ruyt en co.
Nederl. Indisch.	" Nawan Eljoesoer.	C. Monteiro.	"	Coulster.
"	" Marsoek.	Said Hoem.	Cheribon.	"
"	" Fathool Joesoer.	Sech Mohamat.	"	"
"	" So-oortban.	Sech Banseer.	"	"
"	brik Fathool Bahr.	Said Abdulla.	Cheribon.	"
"	bark Lachmadie.	Sech Aboot.	"	"
"	" Fathool Rachman.	Said Alhadie.	Grisee.	"
"	" Belgies.	Said Ahe.	Soerabaya.	"
"	" Alnoer Salim.	Moh. Amin.	Samarang en Banjermasing.	D. N. Buys en co.
"	" Fatahool Mobarak.	Goestie Falman.	"	"
Engelsch.	schip Royal Stuart.	Tadman.	Holland.	Basing, Schröder en co.
Amerikaansch.	" William Fredrick.	J. Stephenson.	Rotterdam.	Martin, Dyce en co.
"	bark Dashing Wave.	John B. Fisk.	Bremen.	Faine, Stricker en co.
Fransch.	bark Marie Gabrielle.	Dolu.	Nantes.	G. Suermoudt en co.
Zweedsch.	bark Maria Charlotta.	J. W. Schmidt.	Stockholm.	"
Bal.	brik Venus.	Lange.	Balie Bandong.	McEwen en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te Samarang.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Dec. 7	N. I.	bark Kiem Heg Ing.	Oei Bokking.	Riouw.
"	"	bark Kiem Tian Hoat.	Goei Bingkiatf.	Batavia.
"	"	bark Sayang Maskoor.	Mohamat Said.	Riouw.
"	"	bark Zorgvliet.	F. H. Groote.	Batavia.
"	8 Ned.	bark Arief Banjermass.	Mohamat Arief.	"
"	N. I.	stooms. Banda.	C. C. Neyst.	"
"	10	bark Bientang Anam.	S. van Hulstyn.	Singapore.
"	"	schip Alosmanie.	Said Segaf.	Sumenap.
"	"	bark Oen Goen.	Lim Djehio.	Tegal.
"	11	st. Langan Lamongan.	Deighton.	Batavia.
"	12 Ned.	bark Telegraph.	P. B. Roloff.	"
"	N. I.	bark Anna Serie.	Said Alydroos.	Sumanap.

Vertrokken Schepen van Samarang.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naam.
Dec. 7	N. I.	bark Balbeer.	Mohamat Soman.	Banjermass.
"	10 Ned.	bark Nederlands Koningin.	C. Voock.	Nederland.
"	N. I.	stooms. Banda.	C. C. Neyst.	Soerabaya.
"	12 Ned.	bark Zorgvliet.	F. H. Groote.	"
"	"	Bosphorus.	C. A. Krustinga.	Batavia.
"	N. I.	bark Sayang Maskoor.	Mohamat Said.	Banjermass.

In lading liggende Schepen te Samarang.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agens.
Nederl. Indisch.	bark Srie Brahan.	Hoornat.	"	Gezagvoerder.
"	bark Kiem Tianboat.	Goei Bingkiat.	Banjermasing.	"
"	schoen. Bientang Toedjoe.	J. W. Steevens.	"	"
"	bark Ellen.	J. C. Lebert.	Batavia.	B. Kopersmit en co.
"	stooms. Langan Lamongan.	T. Deighton.	"	Mac Neill en co.
"	bark Kiem Heg Ing.	Oei Bokking.	"	Gezagvoerder.
"	" Arief Banjermass.	Mohamat Arip.	"	"
"	" Bientang Anam.	S. van Hulstyn.	"	"
"	" Oen Goen.	Lim Djehio.	"	"
"	" Al Oesmanie.	Said Segaf.	"	"
"	" Anna Serie.	Said Alydroos.	"	"
Nederlandsch.	schip Margaret Mitchell.	W. Stiles.	Amsterdam.	van den Broek en Veeckman.
"	bark Telegraph.	J. B. Roloff.	Nederland.	B. Kopersmit en co.
Amerikaansch.	schip Leodes.	Edward Graves.	Nederland.	MacNeill en co.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.
Dec. 7	N. I.	schip Alfalek.	Sech Beradjak.	Samarang.
"	"	bark Goansta.	Oei Angkie.	Riouw.
"	"	bark Krabbe.	Mardam.	Probolingo.
"	Ned.	bark Columbus Almansoor.	Sech Dragnan.	Samarang.
"	"	schip Oud Alblas.	N. Krausel.	Batavia.
"	8	bark A. R. Falak.	v. Duyvenhooften.	"
"	"	brik Karel August.	Correbrands.	"
"	9 Bal.	bark Ida.	M. Habertier.	"
"	10 Ned.	kotter Little Tat.	Katjoeng.	Bezoekie.

Vertrokken schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naam.
Dec. 9	Ned.	bark Scheide.	van Rooke.	Passarorang.
"	Ned.	" Factory.	J. Jansen.	Ned. v. Oer.
"	N. I.	" Salsae.	Said Alhabany.	Makassar.
"	N. I.	kotter Krabbe.	Mardam.	Probolingo.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gesagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch .	bark Minerva	J. M. Boven	Nederland	Fraser, Eaton en co.
"	" bark Margaretha Johanna	M. Schou	"	"
"	" " Oud Alblas	N. Kruimel	"	"
"	" schoen. Anne Maria Wilhelmina	G. C. Fisscher	"	"
"	" schip Jeannette en Cornelia	T. K. Veldman	"	"
"	" bark de Zwarte Zwaan	J. Muller	Nederland	B. J. van Eck en co.
"	" schip Karel August	P. C. Gerrebrands	"	"
"	" schoen. Doris	H. F. Mackenzie	"	"
"	" bark de Zwijger	P. P. Hoogland	"	"
"	" " Loopuyt	C. C. Boumeester	Nederland	Ruyt, Cramer en co.
"	" " A. R. Falck	Van Duyvenbooden	"	"
Nederl. Indisch .	" Abdul kassim	Said Alhabassy	"	"
"	" " Djoemoeroet	Oei Boe	"	"
"	" " Fatal Maïn	"	"	"
"	" " Colombus Almansoor	Sech Dragman	"	"
"	" schip Alfulek	Sech Baradjak	"	"
"	" kottor Little Tot	Katjoeng	"	"
"	" schoen. Gleaner	J. F. Thierbach	"	"
"	" " Kengpie	Ong Kangan	"	"
"	" " Heatlie	Ko Tinglo	"	"
"	" " Isabel	"	"	"
"	" " Ternate	G. G. Petersen	Ternate	B. J. van Eck en co.
"	" " Sarie Toendjoeng	Loei Soempout	"	"
"	" schoen. Schander Salim	Sech Ba-isa	"	"
"	" " Kiem Ingoen	Ho Kongpoei	"	"
"	" " 29 April	Samsodin	"	"
"	" bark Aldjoesoor	Sech Ba-adila	Molukkos	Gesagvoerder.
"	" schoen. Hoktay	Oey Kwang	Makassar en Banjermas	"
"	" " Carolina	Pa Noriba	"	"
"	" bark Emelie	J. B. Perry	"	"
"	" bark Tian Tay	Lim Pikhie	"	"
"	" " Goansien	Oey Ankie	"	"
"	" schip Ammana Talbar	Sech Jubedie	"	"
"	" stooms. Jva	"	"	"
Engelsch .	" schip Charles Holmes	C. H. Bowlby	Nederland	Adam en co.
Lingasche .	" schoen. Mastora	Mohamat Tamim	"	"
Amerikaansch .	" schip Ocean Steed	F. Cumingham	Nederland	Fraser, Eaton en co.
Oldenburg .	" " Stedinger	F. Ammermann	"	Adam en co.
Balisch .	" bark Ida	M. Haberbier	"	"

Naar Soerabaya per ned. ind. schip *Alfult*, gez. Sech Abdul Kadir bin Abdulla Baradjah.

2 kn. broekenstof en 150 kn. vensterglas. *J. Knagge en co.*
 50 vn. bier. *Kruthoffer en Soesman.*
 4 bn. drills. *Mac Neill en co.*
 104 roll. oud platlood. 2 pakkisten en 78 stav. lood no. 2, *Havenmeester.*
 1758 pic. rijst. *Said aloewia bin Asegef.*
 en diverse goederen.

Naar Bordeaux per Fr. schip *Chili* no. 2, gez. E. Vue.
 200 pic. bindrotting. *Dorrepaal en co.*
 2500 st. koe-huiden. *J. Knagge en co.*
 100 pic. koffij. *B. Kopersmit en co.*
 465 pic. koffij. *Wermuth en co.*
 2016 pic. koffij. *MacNeill en co.*
 5423 pic. koffij. 211 pic. cubeben. 500 st. buffel-huiden en 765 @ indigo. *van den Broek en Veekens.*

Naar Batavia per ned. ind. stomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. J. Prius.
 1 kt. nankings. 1 pakje handschoenen. 1 kt. flanel en 6 kn. doeken. *M. A. Jasper.*
 2 kn. java gebat. kleedjes. shawis en doeken en 4 pic. buffelvet. *The Soei.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaja van den 27 tot en met den 30 Nov., 1855.

AANVOER.

Van Balie per ned. ind. bark *Hing Goan*, gez. Mohamed Tajip. agt. Tan Bindjang.
 1155 pic. kadele pitten. 870 pic. rijst. 656 krاندj. tabak. f 280 aan sp. matten. *Tan Bindjang.*

Van Batavia per ned. bark *Australia*, gez. D. B. Joehims. agt. Schimmelpennick en co.
 25/2 led. leggers. 90 keld. genever. *Schimmelpennick en co.*

Van Batavia per ned. ind. schip *Peking*, gez. H. Croese. agt. W. Cores de Vries.
 16 bn. goenie. garen. *N. H. M.*

Van Samarang per ned. ind. schip *Emelie*, gez. J. Perrij. agt. Fraser Eaton en co.
 400 krاندj. gambier. 1 pak chin. prenten. 1 kt. chin. zijde stoffen. 10 koj. rijst. *Order.*

Van Samarang per ned. schip *Anna Maria Wilhelmina*, gez. G. C. Fischer. agt. Fraser Eaton en co.
 243 kn. manufact. *N. H. M.*
 49 kn. manufact. *Order.*
 20 kn. manufact. *Schimmelpennick en co.*
 24 coll. diverse. *C. Rosenstjer.*
 1 kt. goud en silverwerk. *Potter.*
 1 kt. linnengoed. *Ermeling.*
 27 coll. dranken. *Order.*

Van Batavia per ned. ind. bark *Soetan Iskander*, gez. R. Zoutman. agt. Adam en co.
 236 stav. ijzer. *P. Kervel en co.*
 1 vat kop. spijkers. 1 wagen. *Order.*

Van Balie per ned. ind. bark *Tiang Thaj*, gez. Lim Tik-L. agt. Gesagv.
 3120 pic. rijst. *Order.*
 1020 pic. rijst. 300 do. kadele pitten. 20 do. masoij basten. 3³/₁₀₀ do. notenmuscaat. 80 st. koe-huiden. *Gesagv.*

Van Batavia per ned. schip *Factorij*, gez. J. Jansen. agt. van Leeuwen en co.
 129 md. aardewerk. *Thomas.*
 14 kn. manufacturen. *Order.*
 1 kt. manufacturen. *Adam en co.*
 62 md. aardewerk. *Fraser Eaton en co.*
 39 tonn. steenkolen. *W. Cores de Vries.*

UITVOER.

Naar Balie per ned. ind. schoener *Horing*, gez. Entjik Po.
 4 kn. madapoll. en gedr. katoen. *Adam en co.*

Naar Nederland per ned. schip *Christina Agatha*, gez. H. de Visser.
 5002³/₁₀₀ pic. suiker. 42 kn. kop. duiten. 20 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland via Pasoeroewan per ned. schip *Koning Willem III*, gez. H. H. Zeijlstra.
 2001²/₁₀₀ pic. suiker. 15 do. rotting. *N. H. M.*

Naar Ternate per ned. ind. schoener *Vriendschap*, gez. G. G. Pieterzen.
 10,000 st. metelsteenen. 20/4 legg. arak. 3000 st. vloer-steenen. *B. J. van Eck en co.*

Naar Nederland via Pasoeroewan per ned. schip *Triton*, gez. H. Olie.
 2003²/₁₀₀ pic. suiker. 47 kn. kop. duiten. 150 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Batavia en Samarang per ned. ind. stomb. *Banda*, gez. Neijts.
 5 kn. provisien. 4 koff. bagage. 2 karpetten. 1/2 pic. suiker. *Mehlbaum en co.*
 7 kn. lijnwaden en kramerijen. 13 pic. java koperwerk. diverse *Arabieren.*

3 kn. en ks. koopmanschapp. *B. J. van Eck en co.*
 1 kt. manufacturen. *Schimmelpennick en co.*
 6 kn. en ks. koopmanschappen. *van Leeuwen en co.*
 4 kn. koopmanschappen. *W. Cores de Vries.*
 1 ijzer pot. 2 pakjes regaal. *Fraser Eaton en co.*
 100 pic. stav. ijzer. 1 kt. pedattie. bussen. 9 kn. en pakjes monstern. *Adam en co.*

Naar Nederland via Pasoeroekan en Probolinggo per ned. schip *Peking*, gez. H. Croese.
 28 kn. kop. duiten. *N. H. M.*

Naar Nederland via Pasoeroewan per ned. schip *Van Oldenbarnveld*, gez. A. Meijboom.
 3301²/₁₀₀ pic. suiker. 47 kn. kop. duiten. 150 pic. rotting. *N. H. M.*

Correspondentie.

Onze stadgenoot R. S. . . . verzoekt ons, in eene missive, welke algahcele opname in ons blad ons mander doelmatig voorkomt, de politie te Batavia oplettend te maken, op den verrogenden overlast, die den ingezetenen van Batavia door de, weder sinds eenige maanden het hoofd optstekende, onbekende bedelarij wordt aangedaan. Volgens ZEd. wordt dat onedel bedrijf thans op iederen dag der week ongehinderd, zelfs door jonge, gezonde manspersonen uitgeoefend, en ware het te wenschen, dat aan de vroeger krachtig toegepaste prohibitive bepalingen op nieuw de hand gehouden werd.

AANGEKOMEN PASSAGIERS

Met het Ned. schip *Jacob Roggeveen*: mevr. van der Voort.
 Met de N. I. bark *Fathal Joosoor*: de heeren de Graaf en L. Lewerissa.
 Met het Ned. schip *Willemina en Clara*: mevr. de wed. Hymans en dochtertje.
 Met het Ned. brik *Heilige Willebrordus*: de heer G. Wilcki

VERTROKKEN PASSAGIERS

Met het N. I. stooms. *Padang*: de heeren C. L. Dankmeyer en familie. — A. D. Bauer. — J. W. Stoll. — J. G. Muhlenfeld. — Z. M. troepen.

Handelsberigten.

Aan- en Uitvoer te Batavia van den 4 tot en met den 12 Dec., 1855.

AANVOER.

Van Glasgow per Eng. schip *Stirling* gez. W. Jamisson agent. Adam en co.
 200 vn. afget. bier 24 kn. naigaren. 10 bn. garen. 85 coll. manufact. *Agenten.*
 169 coll. manufact. 1 bl. leder. 33 md. aardewerk. *Pitcairn Syme en co.*
 171 coll. manufact. *Martin Dyce en co.*
 26 coll. manufact. *McEwen en co.*
 5 coll. manufact. 17 md. aardewerk. *Burt Myrtle en co.*
 10 coll. manufact. *Anderson Tolson en co.*
 40 coll. manufact. 2 do. gem. kleedingstukk. *Order.*
 247 coll. manufact. 60 do. dranken. 19 do. touwwerk. 5 do. kramerijen. 150 vn. bier. 6457 boss. en stav. ijzer lading bestemd voor *Singapore.*

Van Liverpool per ned. schip *Cornelia*, gez. J. B. Jaaki. agt. Anderson Tolson en co.
 556 md. aardewerk. 4 coll. ijzerwerk. 108 do. manufact. *Agenten.*
 3 wagens. 16 coll. manufact. *Adam en co.*
 87 coll. manufact. *Burt Myrtle en co.*
 42 coll. manufact. *Martin Dyce en co.*
 100 coll. manufact. *Mc. Ewen en co.*
 1 ps. machinerien. 23 coll. ijzerwerk. 6 do. manufacturen. *Pitcairn Syme en co.*
 1 vat ijzerwerk. 24 ks. manufact. 5005 ps. plaat ijzer. *Metsendorff Wilmans en co.*
 15 ks. manufact. *Hunter Houghton en co.*
 2 ks. manufact. *Kopersmit en co.*
 40 ks. vilt. 6 coll. manufact. *Morgan Melbourne en co.*
 101 tonn. steenkolen. *Cores de Vries.*
 1 kt. kantoerbehoften. *Fraser Eaton en co.*
 1 kt. manufact. *Robertson.*
 2 coll. manufact. *Kingdom.*
 20 ks. manufact. *van Leeuwen en co.*
 145 md. aardewerk. 22 coll. manufact. *Pitcairn Syme en co.*

Van Adelaide per ned. schip *Lucia Maria* gez. G. Papineau. agt. Noormann en co.
 5994 vn. staal. 32 kn. staal. *Noormann en co.*

UITVOER.

Naar Bordeaux per Fr. schip *Bisson*, gez. X. Torchut. agt. Suermond en co.
 160 pic. rotting. *Bahre Kinder.*
 3000 pic. koffij. *Kopersmit en co.*
 100 pic. dammer. 290 do. koffij. 621 do. zw. peper. *Agenten.*
 1009 @ indigo. 40 pic. rotting. *van den Broek en Veekens.*
 3285 pic. koffij. 8 bn. stroommatten. 15234¹/₂ @ indigo. *Dorrepaal en co.*
 70 pic. koffij. *J. Knagge en co.*
 1 vat spek. uit entrep. *Iughan.*
 2 ks. wijn. *Aan boord gebleven lading.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Castor*, gez. P. Esink. agt. Kopersmit en co.
 10 vs. zilv. munt. 57/m. steenen 59 coll. gouv. goederen. 253 ks. manufact. *N. H. M.*
 4 coll. manufact. 8 do. koek en banket. *Order.*
 Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland. Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya. Java-Bode dd. 12 Dec., 1855 no. 99.

Lading voor Nederland.
 300 pic. tin. *N. H. M.*
 Naar Nederland via Soerabaya per ned. schip *Europa*, gez. H. Poort. agt. Keijst en Vinju.
 108 va. boter. *Agenten.* Aan boord gebleven lading van Nederland.
 Lading voor Nederland.
 600 pic. tin. 3000 do. koffij. 500²/₁₀₀₀ do. thee. 30 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Singapore per Eng. schip *Eena*, gez. Meato. agt. Andreas en co.
 22 ks. wapens. uit entrep. *Tolken Voget en co.*
 200 keld. genever. uit entrep. *Haager en Schuurman.*
 42 tonn. steenkolen. *Maclaine Watson en co.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Zorgvlied*, gez. F. H. Groote. agt. Moormann en co.
 105 ks. manufact. 10 vs. zilv. munt. *N. H. M.* Aan boord gebleven lading. Zie verdere lading voor Samarang. Java-Bode dd. 24 Nov., 1855 no. 94.

Lading voor Nederland.

200 pic. tin. 1000 do. koffij. *N. H. M.*
 Naar Nederland via Cheribon per ned. schip *Noordster*, gez. J. Luteijn. agt. Maclaine Watson en co.

Lading voor Nederland.

160 pic. rotting. 300 do. tin. *N. H. M.*
 42 ks. kop. duiten. *Gouvernement.*

Lading voor Cheribon.

6500 ps. zakken. *N. H. M.*
 Naar Rotterdam per ned. schip *Hugo Grotius*, gez. J. Glazener. agt. Tiedeman en v. d. Burg.
 450 pic. tin. 125 do. rotting. 3800 do. koffij. 7001²/₁₀₀ do. suiker. *N. H. M.*
 44 kn. kop. duiten. *Gouvernement.*

Naar Singapore per Eng. schip *Pioneer*, gez. J. Ingleton. agt. Martin Dyce en co.

Aan boord gebleven lading van Glasgow.

11 vn. verf. 39 coll. touwwerk. 199 do. manufact. *Agenten.*
 17 coll. aardewerk. 92 do. manufact. *Pitcairn Syme en co.*
 19 coll. manufact. *Mc. Ewen en co.*
 14 vn. ijzerwerk. 200 tonn. steenkolen. 6969 stav. ijzer. *Order.*
 175 pic. gomelastiek. *Bahre en Kinder.*
 560 tobb. staal. uit entrep. *Metsendorff Wilmans en co.*
 30 ks. champagne. 22 doz. specerij olie uit entrep. *Hunter Houghton en co.*
 1000 ps. sp. matten. *Hadjie Mohamad Asiek.*
 500 ps. sp. matten. *Hadjie Abdul Rahim.*

Naar Samarang via Pecalongan per ned. schip *Julie Claire*, gez. A. v. Oosterroom. agt. Haager Schuurman.

Lading voor Samarang.

52 ks. manufact. 3 kn. en 2 vs. provisien. 1 kt. boeken. 1 trommel. uit entrep. *Agenten.*
 50 pic. rotting. *N. H. M.*

Lading voor Pecalongan.

6 ks. likeur en bitter. 1 do. parfumerien. 1 do. eau de cologne. *Agenten.*
 4 suikerpannen. 97¹/₂ leggers. 1 ronde slijpsteen. 2 pakjes diversen. *O. J. M. v. Adm. en L.*

Naar Nederland via Samarang en Soerabaya per ned. schip *Telegraph*, gez. Koluf. agt. de Weerdit Ruyt en co.

10 ks. manufact. 6 do. parfumerien. *B. v. Leeuwen en co.*
 Zijnde aan boord gebleven lading van Nederland. Zie verdere lading voor Samarang en Soerabaya dd. 21 Nov. 1855 no. 93.

Lading voor Nederland.

50 pic. rotting. *N. H. M.*

Aan- en Uitvoer te Samarang van den 29 Nov., tot en met den 6 Dec., 1855.

AANVOER.

Van Batavia per ned. ind. bark *Ellen*, gez. J. C. Lebert.
 Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 6 Dec., 1855 no. 97.
 Van Soerabaya per ned. ind. stomb. *Banda*, gez. Neijst.
 Zie Uitvoer te Soerabaya Java-Bode dd. heden no. 101.
 Van Batavia per ned. ind. stomb. *Langan Lamongan*, gez. Th. Deighton.
 5 bn. en 1 kt. shertings. 7 kn. cambrios. 1 do. knopen. 1 do. kains. 1 vat gort. 1 do. haring en 1 kt. zijden stoffen. 7 kn. cambrios. uit het entrep.) *Order.*

UITVOER.

Naar Batavia per ned. ind. stomb. *Banda*, gez. C. C. L. Neijst.
 Zie Aanvoer te Batavia Java-Bode dd. heden no. 101.
 Naar Grisse per ned. ind. bark *Fajdaal Rachman*, gez. Said Achmet bin Abdul Rachman Be-
 7 st. schapen en geiten. 1/2 corg. java matten en 600 silveren sp. matten. *Gesagv.*

Naar Balavia per ned. ind. stomb. *Langan Lamongan*, gez. Th. Deighton.
 2 kn. broderien en pillesiais. uit het entrep. *J. Knagge en co.*
 1 kt. speelkaarten. uit het entrep. *Dorrepaal en co.*
 2 pic. koffij en 1 kt. parandenting. *A. Meyer.*

Naar Nederland over Soerabaya per ned. brik *Karel August*, gez. J. P. C. Gerrebrands.
 50 pic. bindrotting. 1300 do. gouv. koffij en 18 kn. gouv. kopergeld. *N. H. M.*